

MAGYAR URIASZONYOK LADIÁ

Kende Mária

*Veres felvétele
V., Harmincad-utca 3*

TANÁCSOT KÉRNEK

260. Kedves Főszerkesztő Úr! Néhány héttel ezelőtt fent jártunk az urammal Pesten. Egy egész hétig szorakoztunk. Mulatságokkal jártunk, színházba, moziba, szóval úgy éltünk, mintaa mindig Pesten laktunk volna. Egy este, az egyik színházban, egy híres fiatal színész játszott a főszerepet, akinek a nevét nem akarom kiírni. Úgy látszik gyönyörűen játszott, mert néhány nap múlva azt kezdem érezni, hogy ezt az előadást nem bírom elfelejteni. Mindig abban a színházban képzelem magam és mindig őt, a híres színészt látom magam előtt. És ez a képzelődés, ez a vele való foglalkozás annyira beleszövedt a szívembe, hogy magammal hurcoltam ide, a mi kis birtokunkra és ha egyedül vagyok, ami pedig elég gyakran szokott megtörténni, mindig az a híres pesti színész jár az eszemben. Egy nap aztán reszketve állapítottam meg, hogy én — aki végtelenül szerettem eddig az uramat — most már alig törődöm, alig foglalkozom vele, mert abba a pesti színészbe vagyok szerelmes, akit személyesen nem is ismerek. Lassankint észre kezdem venni az uram hibáit és gyöngeségeit, pedig eddig őszinte hitvesi szerelmemben nem is láttam azokat. Folytonos összehasonlításokat teszek az uram és a híres pesti színész között s ezek az összehasonlítások mindig az uram kárára dőlnek el. Kis hibáit nagy bünöknek találom és kedveskedéseit kellemetlenek. És ez az egész tánya, a maga nyomasztó egyhangúságával úgy ráfekszik a lelkenre, hogy minden éjszaka sírok végtelen szomorúságomban. A messi, fényes és vidám főváros emlékeivel táplálkozom és szeretnék szabadulni, menekülni innen, az uramtól. Tudom, hogy esúnya és rossz érzés az, amit szívemben melangek és még sem bírok megszabadulni tőle. Vizsgáltam meg, drága Főszerkesztő Uram és állítsa helyre leltem megbillett egyensúlyát, hogy valami olyan ostobaságot el ne kövessék, amit aztán soha, semmivel nem lehet jóvátenni!

„Egy birtokos asszony.”

261. Ki tudna kedves előfizetőtársnőim közül az arcbőr hámlása ellen valami szert ajánlani. Szíves tanácsokat kérve, vagyok köszönettel

H. Károlyné, Kaposvár.

262. Kedves olvasótársnőim közül kinek volna biztos tudomása arról, hogy helyiségükben az óvónői állás nincs-e, vagy a közeljövőben nem lesz-e üresedésben? Pósta ügynöki díjazásom oly esékely s annyira el vagyok zárva a világtól, hogy nem tudok tudomást szerezni arról, hol lehetne esetleg jobban elhelyezkedni. Képesítéssel bíró óvónő vagyok.

Szíves értesítést ez úton kérek és vagyok hálás köszönettel

Gombos Rezsóné, Németmárok.

263. Kérem kedves olvasótársnőimet, szíveskedjenek tanácsot adni, hogyan lehet házilag kitisztítani tavaszi kabátom sötétbarna antilop dísztését. Tanácsukat előre is hálásan köszöni

„Előfizető”, Jászberény.

264. Főszerkesztő Bácsi, nagyon jól tenné, ha írna egy dörgedelmes cikket a mai fiúk ellen. Higgye el, nagyon sok leány lenne hálás ezért a cikkért. Mert mégis, szó ami szó, de minden kritikán aluli a mai fiúk viselkedése. (En persze csak egy leány vagyok nagyon mérgező!) A többi fájjon a többi leány fejének!) A farsangon lelkesen udvarolt nekem, mindig velem táncolt és már mindenki azt hitte, — én is! — hogy komoly a dolog. Azóta is eljárógat hozzánk, a mama mindig megkínálja finom uzsonnával, amit ő hálásan elfogad és — és — tetszik tudni, épp ez a bosszantó, hogy aztán semmi nem történik! Hiába várom, hogy egyszer ünnepeles ruhába öltözve megáll anyukám előtt, tetszik tudni: miért. Nekem különben, negyszemkőzt, be is vallotta, hogy eszéágában sínes megházasodni. Anyukámnak ezt nem merem megmondani, mert akkor végét vetné a finom uzsonnáknak. Eppen azért jó volna, ha Főszerkesztő bácsi egy komoly cikkben mőresre tanítaná az ilyen fiúkat! En megmutatnám nekik! Mert az mégsem járja: hónapokon keresztül uzsonnára járni egy lányos házhoz. Erre a célra megfelelő a — kávéház is. És különben is: én sem érek rá arra, hogy efféle haszontalanságokkal töltssem az időt. Ma-holnap tizennyoleves vagyok. Itt az ideje, hogy férjhez menjek. Ugy-e, megteszi Főszerkesztő bácsi, hogy egy szívem szerinti cikkben rápirít ezekre a fiúkra?

„Egy győri kislány.”

265. Felkérem kedves előfizetőtársnőimet, ki tudna valami háziszert foltos, fekete márványlap tisztítására. Hálás köszönettel

„Újpesti előfizető.”

266. Kérem kedves olvasótársnőimet, ki lenne szíves lapunk útján velem közölni a csokoládé és krumplikugler receptjét. Előre is hálás köszönettel

„Büdszentmihályi előfizető.”

267. Kedves olvasótársnőim tudassák velem, hogy a „Sídol”-t lehet-e ezüst tisztítására is használni? Nem marja-e az ezüstöt?

Szíves választ kér:

„Jászasszony.”

268. Kedves Szerkesztő Úr! Lapjuk 7-ik számában, „Margitka, Kiskunfélegyháza” levelre „Egy budapesti asszonytársuk” aláírással adott válasz nagyon megragadta figyelmemet. Az okos, komolygondolkodású s az életet ismerő társnőmet nagyon szeretném megismerni s hozzá közeledni, feltárnám neki beteg lelkemet, mert félek, hogy nem bírom el soká az életet. Szerelmi házasságom, férjem közönyével végződjön, azért, mert megjelent egy fiatal leány, aki elhitheti velem, hogy nem látja a kort, — mert tudja a háta mögött levő vagyon! — A gyermekek iránti szeretete se pótolja, mit lassankint elveszíték!

Nagyon kérem kedves Szerkesztő urat, közölje velem a fenti címet.

„Egy szomorú pesti asszony.”

269. Annyi kedvességet és szeretetet tapasztaltam e lapban, hogy bizalommal teszem közzé egy ilyen nyílt levél alakjában ezt az engem annyira érdeklő ügyet és szíves tanácsukat kérem.

Nagyobb vidéki városban lakó felnőtt leány vagyok. Egy magasrangú tisztviselő volt az édesatyám, akit 2 év előtt vesztettem el. A lehető legjobb nevelést kaptam hazulról, amiért örök halálal tartozom szüleimnek, de gyágonom nem sok van, csak annyi, hogy nagyobb gondok nélkül élhetünk. Négy és fél év előtt összeházasítottam egy feltűnően elegáns megjelenésű huszárkapitánnyal. Hogy a valódi világításban lássák a helyzetet, kénytelen vagyok hosszabban jellemezni őt. Ez az ember nem tartozik a régi felfogás szerinti leha huszártisztek sorába. Maga a megtévesztett komolyság, kötelességutad és szorgalom. Nagyon megbízható, jellemes, korrekt úriember, csak egy hibája van, hogy végtelenül hideg természetű. Talán a germán vér, amely ereiben folyik, az teszi ilyené, de nekem az az impresszió, hogy az még soha sem foglalkozott nőkel, bár már 41 éves. Már az első találkozáskor felkeltettük egymásban az érdeklődést, lerizált és azóta bekerült a szűkebben vett társaságunkba. Eléinte gyors léptekkel haladt a barátkozás — de nálam általában mindig így szokott lenni — gyorsan barátkozom, de ha eljutottunk bizonyos pontig, megállók, és tovább nem megy a dolog. Ezzel is úgy volt. Azóta 4 és fél év múlt el; még mindig egyforma jó viszony van közöttünk, jár hozzánk, figyelmes, szíves, nem foglalkozik senki mással rajtam kívül; nem okozott nekem nagy bánatot, de sok örömet és boldogságot sem, mert az én melegségre vágyó szívem többet követel ennél a „jóbarátságnál” és többet is érez iránta.

Hogy ő hogyan gondolkodik erről, nem tudom. Oly zárkózott, hogy sohasem mondta, hogy szeret, soha a legkisebb bizalmaskodást sem engedte meg magának velem szemben, pedig sokszor voltunk kettesben együtt, soha célzást sem tett a házasságra — az a felfogása, hogy nem azért él az ember, hogy boldog legyen, — de gyakran emlegette nyomasztó anyagi helyzetét, hogy milyen nehéz az élet, pedig a legjózanabban él, nem iszik, nem kártyázik, más kölléses szórakozása sincs. Csak az igényei elég magasak, (bár azóta már órnagy lett, így hát javult is a helyzete.)

Az itteni ismerőseim kik kezdettől fogva látták kifejldődni ezt a barátságot és bizalommal néztek elébe, már mind türelmüket vesztették és sürgetnek, hogy vagy vigyem dülőre a dologot, vagy hagyjam egészen abba, mert így elrontom az életemet. Mindenki elmarad mellőlem, senki sem mer közeledni hozzám, mert azt hiszik, ügyis le vagyok költve. — En pedig eddig egyáltalán nem bántam, hogy nem udvarol nekem más, rá sem nézek senkire, mert csak ez az egy ember érdekel.

Ha őszinte akarok lenni, azt is meg kell említenem, hogy néha 6–8 nap is elmúlik, hogy nem találkoztunk, de nekem mindig végtelenül hosszúnak tűnik fel ez az idő és a legtöbb esetben én hívom, hogy valami programunkban résztvegyen. O ilyenkor mindig megjelenik, jól is érzi magát, de ritkán ő a kezdeményező, a tervezésben. Ez pedig nekem nagyon kínos, mert azt kívánom, hogy neki is olyan üres lenne az élete, ha sokáig nem lát engem, mint az enyém. Őt azonban kielégíti a hivatala és a nagy elfoglaltsága.

MAGYAR URIALSSZONYOK LAPJA

EGYÜTTAL A SZILÁGYI ERZSÉBET ERDÉLYI NÖEGYLET ÉS AZ UJPESTI LUJZA LEÁNYEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

HÁZTARTÁSI ÉS SZÉPIRODALMI FOLYÓIRAT • MEGJELENIK MINDEN HÓNAPBAN HÁROMSZOR: 1-ÉN, 10-ÉN ÉS 20-ÁN.
FŐSZERKESZTŐ: KERTÉSZ BÉLA, FŐMUNKATÁRS: RUSZKABÁNYAI HOFFMANN ELEMÉR, • SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI., GYÁR-UTCA 37 (BERLINI-TÉR SAROK) ELŐFIZETÉSI ÁR: EGÉSZ ÉVRE 200.000 K. FÉLÉVRE 100.000 K. NEGYEDÉVRE 60.000 K.

A „flört szoba“

Ugy is írhattuk volna, hogy „flirt-szoba“. Mint-hogy azonban a flörtölés fogalma — sajnos! — annyira beleidegződött a mi magyar városi életünkbe is, hogy a valóságban az elfogadott társaságiékok közé számítódik, kénytelenek vagyunk magyaros ortográfiát alkalmazni, nehogy tájékozatlanságban elmarasztaltassunk.

Mindenekelőtt azt szeretnők megmagyarázni a mi finom lelkű és nemes gondolkodású olvasóinknak, hogy tulajdonképpen mi is az a „flört-szoba“, a jazz-band korszakának ez a legújabb kitalálása. Tessék elképzelni bizonyos nagyúri, előkelő, modern lakást. Egy ilyen lakásban van vendég-szoba, fogadó-szoba, könyvtár-szoba (?) zongora-szoba stb. Most aztán ennek a „safóbbi“-nek a helyére méltóztassanak odaképzelné az úgynevezett „flört-szobát“. A rendeltetése pedig egészen világos és egyszerű.

Nem tudjuk ezen a hideg, szenttelen hangon folytatni a „flört-szobá“-ról való ismeretést. Nem kivételes és megvetésre méltó egyéni léhaságról van szó, hanem szomorú és kétségbeesítő társadalmi körtünetről, amelynek lassanként a jómódú családok legnagyobb része be fog hódolni. Korunk kétségbeesítő morális részegsége betört már a családi szentség kapuin is és vad gesztussal összehípor minden értéket és szépséget, hogy zokogásba dermedve állunk meg a pusztulás helyén. A régi, szép és nemes szokásokat, úri elzárkózottságot és tiszta gondolkodást, a saxofón gúnyos rikoltása kacagja ki és a megváltozott világ zürzavarában értetlenül állanak azok, akik a divatos léhaságoknak rabszolgái nem akarnak lenni.

Ennek a részeg botorkálásnak a torzszülötte az a „flört-szoba“ is, amely méltóan sorakozik a divatos öltözködés és divatos láncok mellé. Mert nem lehet büntetlenül ruházkodás címén selyemszalagokkal ékesíteni a női testet és nem lehet büntetlenül táncáz szépitni azt a rángatózást, ami főkéletes tagadása a nő főrekeny és szubtilis lényének. Aki a-t mondott, annak b-t is kell mondania és senki nő ne csodálkozzék a férfiakon, ha viselkedésük — ezek következtében — túl fogja lépni azt a hafatát, amit a női érzékenység elbírt. Hajlandóak vagyunk azt is elhinni, hogy még ezek a divatosan öltözködő és divatosan viselkedő leányok is alapjában véve jók, finomak és érzékenyek és csupán kényszerűségéből viselik magukon a rossznak azt a

lazug maszkját, amelyet — úgy hiszik — a divat kényszerít rájuk. Csakhogy a férfiak mégis az impressziók után kénytelenek ítélni. És ha ibolya, vagy lilium helyett — száz színben pompázó és agyonparfómözött krizantémoit kapnak, nem lehet csodálkozni, hogy megszédülnek.

Ha pedig még ráadásul a családi otthon legfontosabb apartementje az úgynevezett „flört-szoba“ lesz, a finomságok kipusztulása és a tökéletes összeomlás kikerülhetetlen. Ha már maga a család is segédkezel nyújt ahhoz az erkölcsi szabadosságához, amit a külső, megbolondult világi élet olt bele a tiszta leánylelkékbe, akkor minden intés, tanács és prédikáció hiába, mert a megzavart és megszédített léleknek nincs hová menekülnie. Amíg az otthon szépsége és nemessége a régi hófehér márványalapon nyugodott, addig a reszkető leánylelkéknek volt hová menekülnie, hogy felrisszúljon és új erőt nyerjen a jóságos anyai kéz simogatásából. De ha otthon is egy füledt, parfómös „flört-szoba“ várja, akkor kénytelen meghódolni sorsának és a jazz-band műrózsája lesz a szerény ibolyából.

A modern élet pusztító áradatának csak az otthon, a család állíthat gátat. Csak a család lehet az a bevehetlen várfal, amelyen megtörik a künti élet léha erkölcselensége. Csak a régi, hófehér leányszobák diadalmaskodhatnak a megvetésre méltó „flört-szobák“-on, hogy a család újra a régi, tiszta fényben égjen és pihenést nyújtson az élet megkínzott vándorainak.

Az iskola szerepe hatodrangúvá válik ebben a kérdésben, ha nem jön segítségére az otthon, a tanítás segítségére a — nevelés. Ne higgyük azt, hogy jól van így, mert a divat hóbortja efféle léhaságokra akar kötelezni. Kezünkön járni és a fejünk tetejére állni még abban az esetben sem volna hajlandók, ha a divatnál ezerszer hatalmasabb szarrak parancsolná meg nekünk.

Mert ha szolgamód behódolunk minden szépségnek, parancsolni nem fogunk tudni még akkor sem, amikor ez a parancs az életünket jelentheti. A flört-szobát engedjük át azoknak, akik egyébként is jól éreznék magukat parfómösen füledt levegőjében.

És festessük ki újra hófehérre a régi, szép leányszobákat és tájuk ki ablakaikat, hogy bezúduljon rajtuk a napfény és a lombok illata...

LOHR MÁRIA KRONFUSZ

VEGYTISZTÍTÓ, CSIPKE-
TISZTÍTÓ ÉS KELMEFESTŐ

GYÁR ÉS KÖZPONT: BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 85. SZÁM • TELEFON: JÓZSEF 2-37

Szent Cecilia nyakéke

— Legenda —

Irtá; Palásthy Marcell

Grächen keeses alakja eltűnt az ajtó mögött, s ök ketten magukra maradtak.

Grächen sírva távozott tőlük s a két férfi most, mint két ősi ellenség, nézett farkasszemet egymással. A két férfi: az apa, aki a kinesét védte s az ifjú, aki a boldogságát követelte. A boldogságát, a szívek jussán.

— Add öt nekem és én boldoggá teszem! — könnyörgött az imént.

Az apa gúnyosan kacagott fel. Hidegen csegett ez a kacaj, mint a sápadt aranyak pengése.

— Mióta hordják a boldogságot koldustarisznyában?

— A boldogság a szívekben él, atyám! — szolt közbe olyan harcos bátorsággal Grächen, hogy ő maga is megijedt elszántságától.

Mert hallatlan dolog volt, hogy lázadni mert az apa tekintély ellen, mely eddig vaskalitikában őrizte a legtökösabb gondolatait is.

— Takarodj a kamrádba, csitri! — riyallt rá az apja. — Ez a mi számadásunk! Majd elintézzük ketten. És Grächen keeses alakja eltűnt az ajtó mögött. Mint mikor a verőfényt elfodja a vihar felhője.

A vihart megelőző fojtott esend komorlott az arany-míves műhelyében, amelyben farkasszemet nézve állt szemben egymással a két férfi: az apa és leányának ifjú szerelme.

— Művész vagy, mondd, s elhiszem, — szólalt meg végül Gontram mester, a gmüнди híres aranymíves. — Mit szereztél a művészetteddel? Ugy-e, semmit? Mit ér tehát a művészeted? Koldus vagy, mint a feketeügy, vagy mint a visszhang... Ne szólj közbe!... Figyelj! Nézd kincsimeit.... Ez aranyzóbrocskákat, mily finomak! Nézd a sugaras szentségtartók remek cűrőit, e kelyhek ragyogó zománcát! Nézd a kőöntyűk finom vonalait s esodáld az arany virágokat, melyek kezem alól elevenedtek meg. Nem szebbek ök, mint a mezők virágai?

— Legszebb virág a lányod, Gontram mester! — szolt közbe a vándorhegedűs.

— Most még nem róla van szó... Figyelj!... Azért beszélek műhelyem kincseiről, hogy megértsd; művész vagyok én is, hát megértelek téged; esavagó, koldus muzsikus... No, ne kapd fel a fejed! Nem akarlak bántani. Azt akarom, hogy megérts.

— Kegyetlen vagy!

— Kegyetlen vagyok, mert a lányomat szeretem? Te mondd ezt, ki szintén szereted? Dőre beszéd ez, fiam! A lányomat nem arra neveltem féltő gonddal, kényelemben, a széltől is óva, hogy koplalva járja veled az országot, mint a vándorkomédiások és vásári csepürágók rongyos asszonyai... Vagyont szerezz, ha szereted őt és jöjj vissza aztán... Szívesen foglak látni...

Tikkadt ajakkal és szemében fellobogó tűzzel felelte April, a vándorhegedűs:

— Vagyont fogok szerezni és visszajövök érte!

Viharfelhők lángostorai villogtak az égen s a mennydörgés komor fűgái rázták a földet, amikor elrohant.... Garabonciás-köpenyének kopott szárnyai alá rejtette hegedűjét, hogy át ne ázzék ez egyetlen kinese. Az ég esatornáiból vízzőn rohant alá, mintha tisztára akarná mosni a bűnöktől szennyes földet. Nem volt hajlék, mely befogadta volna, nem volt otthona, mely menedéket adjon. Az orkán tépte, szakgatta köpenyét, a jég arcába vágott. Az elemek dühével birkózva vonszolta előre magát April, a vándorhegedűs, az úton, mely a vagyonhoz visz és a boldogság felé.

De hová, hová, hová?...

Bíbor lángolás villódzott az égen s a harangpiros fényben eléje ragyogtatt szent Cecilia templomának rozszaszínűre festett fehér falai.

April, a vándorhegedűs, ujjongva kiáltott föl:

— A szelíd szent hív! Ó befogad! A muzsikuskos véd-szentje ő!

Örvénylő szélroham sodorta a templom felé és záportól, orkántól fuldokolva rogyott a feltépett kapu küszöbére.

A templom hajójának mélyében ott állt a harmóniák, a zene és a hangok védőszentjének, a bájos és tiszta Cecilianak szobra. Arany babérkoszorúval leomló, szöke hajkoronáján, drágakövektől szikrázó ékszerének pmpájában, gyemántesatos aranycippellőjében állt ott az örökkécs rejtelmes derengésében. Szikrát hányt, ragyogott rajta a drága templomi kincs, reylekkel erényeinek hódoló kegyes kezek ékesítették föl az arany és ezüstbrotekát köntösbe öltöztetett szent alabástrom szobrát.

Es míg künn tombolt a vihar, a nesztfogó, tömör falak között, a rejtelmesen, szinte az égbe tornyosuló karszerű bolthajtások alatt zengve, szárnyalva szólalt meg a vándormuzsikus hegedűje.

April, a vándorhegedűs, imádkozott szent Ceciliahoz...

— Halál!... Máglyahalál. A templomtéren égettesék el a lator, aki megrabolta a templomot!

— Halál! Máglyahalál az Úr nagyobb diességére. Ott érje őt a szegényhalál, ahol szörnyű bűnét elkövette!

A vérbíróság elnökeinek komor, feketecsuklyás alakja odahajolt a két bírához:

— Adjuk meg az utolsó szóját *Reusnak*?

— Adjuk meg, mert a törvény rendeli így, — felelte az egyik.

— Adjuk meg, bár konok hazugság és gonosz káromlás mindenik szava — felelte a másik.

A vérbíróság feje most a templomrablóhoz fordult. Ott állt az a szövétnek vérvörös lobogásában, a tanásterem piacán, fegyveres poroszok karájában. És túl életének kegyetlen urain és túl a fegyveres örökön, kik elállják előle az életbe vivő útát, tekintete elkalandozott valahová...

Óda, ahol az örök Igazság trónol? Vagy arrafelé, ahol az a drága angyal lakik, aki egyedül a világon, biztosan még most is hisz még az ő bűntelenségében, amikor a törvény már eltörte árva feje fölött a fekete pálcát.

— Szállj magadba, fiam, — szólalt meg a vérbíróság feje — légy töredelmes. Az Úr kegyelme végtelen... A máglya tüzen át az Údvösségbe visz úrad, ha bevallod és megbánod bűnödöt.

— Hazudnék és káromolnám az Urat, — felelte hal-kan, de határozott hangon April, a vándorhegedűs, — ha mást mondanék, mint amit a kínpadon vallottam.

— Vigyázz! Az Istent káromlod, szerencsétlen!

— Én káromolnám? Diesérem őt, aki esodát tett, amiben hinni nem tudt, ti vakok!

— Hallgass, istenkáromló!

— Az arany kincseket szent Cecilia ajándékozta nekem, hogy boldog lehessenek.

— Apaga satanas!

A vérbíróság feje esüggeden legyintett, mint aki azt mondja, hogy kár szót vesztegetni e konok gonosztévőre.

— Van-e még valami utolsó kívánságod, *Reus*? — kérdezte azután.

April arcán felragyogott az öröm. Hitének sugárzó ereje tündökölt az arcán és hangja szárnyalón és áhitattal zengett, mint a harangzó:

— Oh, van! Csak egy van! Egyetlen egy!

— Mondd hát és teljesül!

— A hegedűmtől hadd búcsúzhassak el!

— Am legyen!... A templom-téren... utolsó órádban... a máglya tövében.

A komor éjjel leszállt a városkára, mely virrasztva várta a komor spektákulumot.

Az ablakok mögött mécsék égtek. Úgy hunyorogtak a sötét fényfoltok a házak álmos arcán, az éjjel sötétjében, mint a virrasztástól gyulladt, vörös szemek.

Éjféltre járt, mikor a toronyban megszólalt a léleksírató esengő.

...Első versénél megnyíltak a kapuk és áradt belőlük az iszonyattól vacogó árnyak serege a templom-tér felé...

BANÁN BEHOZATAL

ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB TAPLALÉKBp. Telefon:
882-85

... Második versénél vörös szövétnek gyulladt ki a templom-téren s a hóhér és pribékjei, mint lángarcú, alvilági arnyak, sűrögtek a templomrabló tűz-ágya körül.

Szurokkal locsolták le, rözséjét alája igazították, előlőpjen megvizsgálták a láncot. Rendben van minden.
— Vigyél le atyám! Látni akarom! Elbűcsúzni föle...

— Vesd ki szivedből a gonoszt!

— Nem gonosz ő s könyebb lesz utolsó útja, ha még egyszer láthat. Ártatlan ő és szeret engem.

Gontram mester gnyúosan nevetett föl.

— Szeret téged? Nem is gondolt rád! A hegedűjétől akar csak elbűcsúzni... Ez az utolsó kívánsága... Vesd ki szivedből a gonoszt, kinek lelkét a sátán szállta meg. Nem érdemli, hogy könnyed hulljon érte...

Gräthent megkapta egyetlen egy szó. Maga elé merengve, halkan ismételtette:

— A hegedűjétől... a hegedűjétől...

Gontram mester nem értette meg, miért gyullad ki két piros rózsza a leánya két arcán, s miért ragyog ki könnyektől bágyadt két szemében a tűz.

— Maradok, atyám.

— Nekem ott kell lennem, bár nem szívesen teszem, ott kell lennem, mert szenátor vagyok...

Mentegetődzve mondta ezt, s magához vonta lányát. Gyöngéden átölelte, megsimogatta leomló, lágy haját és megésókolta a fehér homlokot, amelyre ily korán töviskoronát rakott a méltatlan szerelem...

— Így... így, kicsiny bogárkám. Légy erős...

— Erős leszek, atyám...

— Imádkozzál, leányom!...

Csüggedten távozott, magára hagyva életének legnagyobb kincsét szörnyű fájdalommal.

Valami magasztos lázban lobogva állott mostan szobája közepén. Fekete fátyolba burkolta termetét, aztán... eloltotta az asztalon égő méceset... az ablakhoz lépett, s feltárta ölmösejtes szárnyait.

A magos égen szeliden sugárzott az Ūristen lámpása...

Ott lenn a templom-téren, a fáklyák rőt fényében, a pokol kavargott; az áldozatára váró gyeheña...

...Most harmadik verse csendült meg a léleksírató esengőszónak.

A városház kapuja feltáru, s kiáradt rajta a még élő-halott temetési menete. ... Alabárdosok... szövétnekhordók... egy csapat barnakámszás barát... a vérbírák, hatalmuk komor jelmezében méltósággal lépve... végül fegyveres örök között a láncravert halálbamenő... Dobok tompa pörgése nyögött bele a megfagyó zsi-vajba, aztán komoran, egetostromlóan jajgatott fel a *Miserere* zokogó siráma.

A fegyverek villogó sővénye mögé szoruló tömeg arcán, e vérszíni, torz lárvákon, az izgalom, a rémület, az iszony dermedezett s a halál közelségének szörnyű árnyéka borongott.

Csak ő lépdelt nyugodtan, bátran s arcán szinte ért-hetetlen, nyugalmas derűvel, aki percek múltán már a pokol tüzeinek minden borzalmát szenvedte...

...A feketefátyolos árnyék szorongva és vergődő szívvel hajlott ki Gontram mester ablakán... Hogy jobban lássa őt, hogy hinni tudjon jobban...

A máglya elé érkezett a menet. A fegyveres örök karéjába álltak, a pribékek leoldták az elítélt láncait.

Csörögve hulltak azok a földre.

A törvénszolga átnyújtotta neki a hegedűt...

April, a vándorhegedűs, mohón kapott utána. Szívéhez szoritotta, csókot lehelt reá.

Körülnézett gyász kíséretének sötétlő tömegén, aztán *arra* a házra fordult tekintete.

De az ablakok sötétek voltak...

Ráhajlott a hegedűjére. A nyirettyű fehér csikja megvillant, mint egy biztató sugár és a hegedű megszólalt.

Megzendült a nagy, a csodálatos melódia. Jajgatott, panaszkodott, bizott, biztatott ez a zene... A hit, a reménység zsolozsmás ereje áradt belőle. Epedt és könyörgött a dal. Zengő, mély futamai a szívekbe rohan-tak, valami földöntúli kábulattal föltve meg azokat és a lágy és meleg trillák ormairól a csillagos ég felé röpül-

tek üveghangjai, melyek tisztán és finoman zengtek, mint az angyalok éneke...

És megtörtént a csoda...

Szent Cecilia templomának ablakai hirtelen kiragyogtak, ajtaja feltáru, s ott fönn a toronyban megszólalt a mélyzengésű harang.

Ott állt ezernyi gyertya tündéri ragyogásában szent Cecilia tündöklő szép szobra.

Tömjénfüst illatos felhői áradtak ki a templom fényességéből a szegényhalálra váró komor éjszakába és fönn a kóruson láthatatlan kezek alatt zengve és zúgva ujjongott föl az orgonán egy nagyszerű *kantate*...

És szent Cecilia leszállt talapatáruól... Könnyen, nesztelenül, mintha bárányfelhőkön lépne...

April, a vándorhegedűs, a fegyverüket elejtő poroszlok s a térdreerogó tömeg önként megnyíló gyűrűjén át rohant a szent elé.

Hegedűjén most a boldogság diadalmas himnusza ujjongott s veie együtt a hálaadás könyben mosolygó alázatával rogyott a szent lábai elé a csodálatos melódia, aminőt még sohasem hallott földi emberek lelke...

Szent Cecilia pedig arcán szelid, sugárzó mosollyal állt ott a lépések ormán, a csoda előtt szinte ajultan összeomló tömeg előtt. Két keceses karja meglendült, mintha repülni készülne, aztán az ölelés lágy, kerek gesztusával aranybroták köntösének kebléhez simult a két alabástromkéz. ...Leoldotta nyakáruól drágakövek-től esillogó nyakékét, e kincseterő drágaságot s odanyújtotta a vándorhegedűsnek.

Az zokogva és ujjongva borult le Cecilia lábai elé.

Ő pedig áldón tartotta két kezét e tisztalelkű ember feje fölött.

— Miraculum! Miraculum! — zúgta a tömeg s a csoda önkívületében, dermedten s az áhitat fejet meghajtó selyemigájával nyakukon látták, hogy Gräthchen, Gontram mesternek hajadon lánya rohan át a téren... egyenesen a megdicsőült halálraitélt felé.

Odaroskad melléje és ujjongva és zokogva csókolja a szent arancipellős, áldott két lábát.

— Oh! Köszönöm, köszönöm neked szépséges szent Cecilia, hogy megmentetted őt, az én egyetlen szerelmemet!

És álmodják-e, vagy megtörtént csakugyan: szent Cecilia megszólal lágyzengésű, meleg hangján:

— Megmentettem, mert nagyon szeretett... és mert te is nagyon szeretted!

A templom kórusáruól most a *Te-deum* magasztos himnusza árad elő s a varázsból felocsudó tömeg ajkáról hatalmas szájba, zengő hullámokban tör elő a hálaadás ősi éneke...

*

Ez volt a gmündi csoda, amelynek emléke örökéltű legyen...

Nagy emberek az állatokról

Schopenhauer: „Az állatok csak akkor nem lesznek jog nélküli lények majd, ha az az egyszerű és minden kétségen felülemelkedő igazság, hogy az állatok lényegileg ugyanazok, mint mi, a nép rétegeibe behatolt és nem lehetséges többé az, hogy az állatok minden durva siheder kényének-kedvényének és kegyetlenségének ki legyenek szolgáltatva....”

Auerbach: „A nép és az ember lelki műveltségének fokmérője, hogy minek tekintti az állatot és hogy miképpen bánik vele“.

Herder: „Vannak emberek, kik egy fiatalos zöldelő fának a kidöntését vagy megconskítását testileg elviselni képtelenek. Hervadozó koronája fáj nekünk: gyászolunk egy hervadozó, kedves virágot. Egy eltaposott hernyó haláltusája, kunkorodása sem közömbös egy gyöngéd embernek és minél tökéletesebb egy állat, minél közelebb áll szerzetileg hozzánk, annál nagyobb rokonszenvet kelt bennünk fájdalommal....”

Fordította és közli: *Mezey Ödön*.

Husvétii barangolás Pesten

Nem akarjuk rögtön a keserű kritika hangján kezdeni. Elüljáróba tehát egy kedves apróságot mesélünk el, amelynek szem- és fültanúi voltunk, pesti barangolásunk közben.

Nagyszombatban történt. Egy úr a körúton kiszállt a konflsból. Pizetett. Borralvaló helyett szivart adott a kocsisnak.

— Köszönöm, nagyságos úr... Finom szivart! Elteszem a holnapi ünnepre, — hálálkodott a kocsis.

Az úrnak tetszett a válasz, hogy a kocsis a szivart csak hűsvét vasárnapján akarja elszívni. Belenyult hát a tárcájába és még egy szivart adott a kocsisnak.

— Fogja, barátom... Ez majd jó lesz a második ünnepre. Hűsvét hétfőjére, — mondta az úr, aztán mosolyogva, gyors léptekkel változott.

De a kocsis utána szólt:

— Nagyságos úr... hát *mára* nem kapok?

Higgyék el: ebben a kis történetben benne van a mai Pest egész erkölcsi és érzésvilága. A szív nemes dobogásai még teljesen ki nem pusztultak, de az anyagi küzdelem, a pénzért való harc, teljesen eldurvította a finom érzéseket. Az egész város egy hajnal-előtti kocsmához hasonló, ahol öntudatlan részegségben dülöngélnek a jobb sorsra érdemes részek.

Igy volt ez hűsvétkor is, bár az ünnep szentsége néhány órára finom áhitatot permetezett a piszkos házak fölé. Nagyszombat délutánján ájtatos tömegek lepték el az utcákat, de az ünnepekre már újra visszatért a megszokott, cifra, hívalkodó és mégis oly üres élet.

Hűsvét vasárnapján délelőtt, vidéki ismerőseinkkel a budai Várban sétálgattunk. Ez a hegy a maga csodálatos épületeivel: a renaissance királyi várral, a gót Mátyás-templommal, a Halász-bástyával és gesztenyefasoraival csillogó ékköve a fővárosnak. Ezek közt a házak közt még megtalálhatjuk a múlt finom szépségeit, amelyek a tavasz fényében százszor vakítóbban ragyognak. A Vár valóságos oázis abban a Szaharában, amit Pestnek neveznek, hogy a szomjás lélek felülülhessen a múlt hervadhatatlan szépségfái között.

Innen a Duna-parti korzóra vitt útunk, de hamarosan odébbájtunk, mert szemünk és jóízűségünk nem bírta elviselni az itt kibontakozó látványosságot. A korzó zsúfolva volt. Ember, ember mellett és az ott levők háromnegyed részét a nők alkották. De micsoda nők! Mintha egy női fehérenemű-üzlet kirakatbábúi lettek volna, hogy reklámul szolgáljanak a cég árúinak. Ha kedvünk volna viccelni, azt mondanók, hogy egy-egy nő egész tavaszi toalettje kitellett két méter selyem pantlikából. Amennyit azonban ruhaanyagban megspóroltak, azt kétszeresen rákették orcáikra. Némelyik nő arcan annyira volt a ruzs, a festék, a puder és a többi, hogy szinte azt a látszatot keltette, hogy ruhátlanságuk miatti szégyenkezésükben lárvát húztak arcukra. Mindenesetre annyira megbeszémörlöttünk ettől a korzón hívalkodó test-vásártól, hogy hamarosan másfelé mentünk.

Délután egy futball-mérkőzést akartunk végignézni. Kimentünk, de visszafordultunk. A játékosok gyilkos egymás-ellen keseredése és a pártokra szakadt közönség örült üvöltözése innen is elkergették.

Minthogy azonban ilyen csalódottan és eredménytelenül nem akartunk lefeküdni, elmentünk az agyonreklámozott „Csókos asszony” című operett előadására. Nem árt, ha ilyesmit az ember kétszer néz meg.

A legmesszebbmenő jóakarattal foglaltuk el helyeinket. De a darab nivótlanúsága annyira felháborított, hogy még megmaradt jókedvünket is magával sodorta. A szöveg egy végtelenül lapos és sivár unalom. Vége ugyan akad benne bőven, de olyan vice, amelyet legfeljebb csak azok élvezhetnek, akik a jargon-humor befogadására képesek. Mi azonban szemérmelenségnek és beestelenségnek tartjuk, ha egy fővárosi „magyar” színpad a jargon-humor szolgáltatába szegődik. És itt a siker sem szólhat ellenünk. A siker legfeljebb csak a közönség egy részének ízléstelenségét bizonyítja. Meg azt, hogy ezek a szegény, jobb sorsra érdemes, tehetséges színészek, még a szemét közt is — találnak aranyat. Ha mást nem, a saját tehetségük csillogó aranyát.

Ami pedig a „Csókos asszony” muzsikáját illeti, arról talán ne is essék szó. Ócska orfeum-dalok, ünt és ízléstelen ligeti nóták egyvelege az egész, amit az az egyetlen finomabbnak induló dalocska sem tud értékesebbé tenni, hogy „A Bajza-utcában van egy palota...”

Mindenesetre érdekes tünet — amit már a „Királyné rózsája” című daljáték előadásából is leszűrhetünk, — hogy a jazz-muzsikának még itt, Budapesten, sincs meg a közönsége. Mert ha a közönség szívéhez akar beszélni a zeneszerző, akkor kölcsönkéri a nemes magyar népdal rekvizitumait és a — cigányzenét. Hát akkor miért nincs bátorságuk ezt egész őszintén bevalamni és a magyarok fővárosában, a magyar daljátékban megteremtteni a — magyar népdal aranykorszakát?!

Keserű szájjal hagytuk el az előadást. Hűsvét hétfőjén aztán még egy szomorú meglepetés várt reánk.

A ház udvarán megszólalt egy kéregető muzsikája. Csak hogy a verklis úgy gondolkodott, hogy ezen a nagy ünnepen nem illik sípládával kéregetni. Ünnepi adakozáshoz ünnepi szivlagyító hangszer kell. Hát kerített valahol egy — tárogatót.

És hűsvét hétfőjén, az udvar közepén, felhangzott egy divatos shimmy, meg a „Stux úr”, a — tárogató. Fáradtan kapták el a szeszélyes syncopákat a tárogató billentyűi és ez a magyar hangszer, mint eleven anakronizmus, búgva utánozta a saxofont és társait. Mert shimmy és „Stux úr” keil a pesti magyarnak!

Csak a hűsvétii nap borzongott meg ettől a muzsikától. Azért volt olyan hideg a fénye...

Regényhősök

Irta: Cholnoky László

Aki csak felületesen szokott belemerülni a dolgok lényegébe, kétségtelenül azt hiszi, hogy a regényhős külső és belső tulajdonságainak megállapítását a regényíró a legszuverénebb önkénnyel intézheti, hogy tehát a regényhős mivoltának elhatározása alkalmával nem kell tekintettel lennie semmire.

Ez azonban tévedés.

A szakértő tudja, hogy még a regényhősi állásra szembeszökően alkalmas ember sem nélkülözhet bizonyos preparálást és hogy a hős alkalmazása olyan elővigyázati intézkedéseket tesz szükségessé, amelyekről az avatatlanok fogalma sincs. És ezáltal éppen ezeknek a szabályoknak a kompendiumát óhajtjuk adni.

Tehát például nyilvánvaló, hogy a regényhőst nem ajánlatos sok gyermekkel megáldott családból választani. Mert vagy féltucat gyermeket ugyanabban a regényben elpusztítani csaknem olyan nehéz, mint volt őket világra hozni. Azután meg a sok hiábavaló gyerek egyre csak az útjában van a hősnak, sőt megtörténhetik az is, hogy a regényíró, például örökösödés esetén valamelyik gyerekről végezzen megfélekedezik.

Ezért ezen a téren már régóta legkedveltebbek a magános fiúk, vagy leányok. Egy-két kezűgyben levő testvérnek csak angol regényekben van értelme, de azoknak nincs egyéb dolguk, mint hogy ha a hős már teljesen elszegényedett, a regény hátterében minden láрма és feltűnés nélkül elhalálozzanak és a hőst minden vagyonuk örökösévé tegyék.

Ami a hős egyéb körülményeit illeti, kerüljön az író minden félig-meddig való dolgot. Ha például a hősnak alávalónak kell lennie, legyen is az minden ízében. *Sue* és *Zola*, akik a hőseknek nagy kedveléssel rángatják elő a legközelebbi kanálisból vagy a mosóteknő mellől, örökérvényű példákat statuáltak e tekintetben. Persze, ha viszont a hős tekintélyes és gazdag, akkor se legyünk tartózkodók.

Tanácsos azonban a hős vagyonát valami idegen, vagy régen megszünt pénzneben kifejezni. Például tallérban, livreben, vagy éppen maravédben, amikről senki sem tudja, a regényíró maga sem, hogy mennyit érnek és így az olvasó nem csipheti

rajta a hőst vagyonának két, esetleg három ízben való elköltésén.

Legfontosabb azonban, természetesen, a hős külseje.

Mert nemcsak szép hősök, hanem csúf hősnők is találtak már irodalmi alkalmazást, csak hogy mindegyikükkel másként és másként kell bánni. Általános szabály gyanánt körülbelül azt lehetne felállítani, hogy úgy a szépség, mint a csúfság kivételes mértékben alkalmazandó. Például, ha valaki szép, sőt nagyon szép, az még nem elegendő, kell még rajta valami különösnek, valami renckívülinek is lennie.

A haj és a szem itt a legkorlátlanabb teret nyitja meg a fantázia számára.

Olvastam egy novellát, amelynek olyan leány volt a hősnője, akinek barna hajában, éppen a homloka felett, hófehér hajfürt ékeskedett. *Vacano* a szép *lotharingiai Margit*-ről azt mondja, hogy almavirág színű haja volt. Mivel pedig az almavirág köztudomás szerint rózsaszínű, vagy fehér, a szép Margit valóban szép lehetett. *Laube* osztrigaszínű szemet ad a hősének, *Jókai* pedig a férfiszépség gyanánt azt az ifjút állítja, akinek „hajúsza savószínű, mely a sötét arcborón krétavonal gyanánt látszik.”

A szem és a haj különöségeinek mesteri kombinációja azonban *Falbenheim Pompeia* „Az élet komédiásaiban”, akinek nem elég a neve, hanem hozzá még a haja ezüstfehér, az egyik szeme viszont kék, a másik ellenben fekete.

Amikor *Jókai* „Szeretve mind a vérpadig” című regényében az ördögien szép *Osmondáról* egy és ugyanazon fejezetben azt mondja, hogy gyönyörű haja éppen a térdéig ért, azután pedig azt, hogy amikor állt, haja a földön gyűrűzött — az ívesmiben nem kell egyebet látni az olvasó érdeklődésének ártatlan feleségzésánál.

De a gondos regényíró, ha már végzett is hősének, vagy hősnőjének külsejével, még mindig nem bocsátja útra őket valami különös ismertetőjel nélkül.

Valami kis anyajegy a nyakon, a fül mögött, a felső karon szinte elengedhetetlen, ha például a hős felismerése némi nehézséggel jár. Vagy megfordítva: néha egy sebhely elégséges ahhoz, hogy valakit a legközvetlenebb környezete előtt is felismerhetetlenné tegyen.

Jól szeme előtt tartsa a szerző azt is, hogy a hősnő, bármily egészségtől duzzadó is, evés, ivás dolgában a legnagyobb mértékben mértékletes legyen. Ahogy némelyik férfi, illúzióját megőrzendő, nem nézheti ideálját evés közben, úgy az olvasó is elveszítené rajongását a hősnővel szemben, aki torkig tömné magát például kocsonyával. Egy esése tea, egy darabka kétszersült, kirándulások alkalmával frissen fejt tej, aranyárga vaj, ha elájul, pár csepp bor, — ez minden, amit az óvatos szerző hősnőjének megengedhet.

És az igazi hősnő, úgy látszik, nem is kíván egyebet, mert a vékony koszt mellett is mindig jól ézi magát. Vagy legalább soha sincsen olyan prózai baja, mint a nátha, vagy a gyomorgöres. Komolyabb bajt: tüdővész, szívbajt kap ugyan néha, de az utolsó stádiumban aztán, valami úrvendetés esemény beálltával, — például, ha viszontláthatja kedvesét, — hirtelen szerencsés fordulat áll be, amikor is aztán a teljes felgyógyulás csodás gyorsasággal következik be.

És ha a szerző, útbaigazításaink alapján, hősét már kigondolta, a megfelelő körülmények közé helyezte, kitűnő külsőt adott neki, ellátta a kellő ruházattal, áldott és elpusztíthatatlan egészséggel és hangzatos névvel, igazán nem nagy baj, ha a lelki bonyodalmakat az olvasóra bízta.

SZERETI GYERMEKÉT?

Akarja, hogy gyönyörűen fejlődjék, pirosszágas legyen? A gyermek átvágya hatalmasan kirobban, szervezete erősödik, esontalkata és izomzata fejlődik, arszíne kicsattan, ha naponta elfogyaszt 2-3 kellemes esokoiádeit

ARNEA VITAMINTAPSZER

tábláskát vagy 5-10 szem dragéet, melyet esemege gyanánt szopogat el és észre sem veszi, hogy ezzel kitűnő hatású tápszert visz szervezetébe.

Kérdezze meg orvosát!

Kapható minden gyógyszerárban és drógeriában! Ahol még nem volna kapható, oda 51.000 korona befelldése el'énben bermenetve küldünk 8 dobozt e csodás hatású tápszereből.

ARNEA tápszergyár

Budapest, VII. kerület, Angol ucca 19/a. sz.

Olvasóinkhoz!

Célunk: minél jobbat, minél értékesebbet, minél magyarabban nyújtani közönségeinknek. Mindenesben: gondolatokat ébresztő cikkekből, novellákból, versekből, kottákból, kézimunkákból, háztartásból stb.

A magunk hibáit, gyengeségeit, tévedéseit nem vehetjük észre, ha nem mutatnak rájuk. Ehhez olvasóink támogatását kérjük. Közöljék velünk észrevételeiket mindenről: mi tetszett? mi nem tetszett? És főként: mi hiányzik még lapunkból, amit szeretnénk?

Nem félünk olvasóink véleményétől, hanem egyenesen kérjük a szigorú, de jóakarató bírálatot. Csak hasznunkra válhatik. Nem érezzük magunkat csálthatatlannak, mi is tévedhetünk. És főként: megfedekezhetünk olyasvalamiről, amit kedves olvasóink joggal elvárhatnak és megkövetelhetnek tőlünk.

Éppen azért kérjük: keressenek fel bennünket soraikkal és ezirányú jó tanácsaikkal. Mi is szívesen szolgálunk tanácsal azokban a kérdésekben, amikhez értünk. Kölesönkenyér visszajár. Öröm lesz számunkra, ha olvasóink szeretetét komoly észrevételeikből is kiérezhetjük.

Mert, ha a jó papnak holtig kell tanulnia, ez az igazság ezerszer jobban vonatkozik egy egyszerű — szerkesztőre. Mi pedig tanulni csak olvasóink kritikáiból tanulhatunk. *A szerkesztő.*

Egy kis társasági pletyka

— Telefonbeszélgetés —

Halló...Halló...mért nem volt ott vasárnap délben a „Wippner“-nél? Hogyan? Még csak nem is sajnálja? Hát tudja meg, hogy ott volt az a fess ycnki is, akivel egy pillanatig a korzón látott... Nagyszerű fickó. Acélgárai vannak a tengeren túl és — hogy mindjárt szóviccet is mondjak — ő „a célből“ jött ide, hogy kitűnő üzleteket csináljon. Ez ugyan nem sikerült neki, de acél helyett — mégis aranyat talált, mert Budapest egyik legaranyosabb kislányába halálisan behabbarodott. Űgy volt, hogy még e héten hazautazik, de nekem meg-súgta, hogy eszeágában sincs. Május vége előtt nem száll hajóra, de akkor már nem egyedül, hanem a feleségével. Gratulálhat maga is, asszonyom, a bájos menyecske-jelöltnek és egyúttal — a magyar acélkereskedőknek, akik bizonyára jó üzletet csinálnak a jövőben, mert ez a boldog acélgáros két kézzel fogja szórni a dollárt.

Mivel is kezdjem ezen a héten? ... Igaz is, magát a készülő „törvényes viszonyok“ érdeklik a legjobban. Hát bizony szép számmal akad szerelmi házasság ebben a mostani feldúlt világban is. A romantika nem halt ki végkép az ifjúság lelkéből, hiába acsarkodnak a materialisták és gúnyolódnak a cinikusok. Hadd mondjam el szépen sorjában:

Horváth Boldizsár és Schmidt Baba esküvője megtörtént, — egész regiment orvos gratulált a templomban a szép párnak. Zilahy Pál eljegyezte Hanvai-Kováts Máriát, de úgy tudom, Ujjalussy Béla is vőlegény. Dr. Telek György, az ismert ügyvéd, április 30-án esküszik hőséget Both Klárikának, a Belvárosi Színház művésznőjének. Továbbá: Balassa István és Ballia Etel is jegyesek. Beszámolhatok egy „munka alatt“ álló eljegyzésről is, — egyelőre nevek nélkül. A menyasszony: ünnepelt tagja a főuri társaságoknak, a vőlegény világhírű festő. Találja ki! ... Ha megigéri, hogy a jövő vasárnap kijön a Hűvösvölgybe a szép Jolsvaynéval, elárulom. Kijön? ... Bravó! A szép Jolsvayné mindjárt otthon is hagyhatja, kezit csókolom.

Viszont a férje urának mondja meg, hogy április 22-én este okvetlenül eljőjön a Hungáriába, a nagy Tisza István-emléklakomára. Bethlen István gróf fogja mondani az ünnepi pohárköszöntőt és ott lesz a legjobb társaság minden épkézláb embere, eltekintve attól a sok-sok politikustól, írótól, akik ilyen alkalomkor egybesereglenek. Attól tartok, a Hungária nagyterme annyira kicsinek fog bizonyulni, hogy sokan majd a söntésbe szorulnak.

Egy kis sporthírem is van. Az Országos Vizsla-Club, amelynek Eszterházy László gróf az elnöke, speciális vizslakiállítást az idén nem rendez. A vizslaversenyek öszre maradnak. Addig majd a Hungária-úti futball-telepen találkozunk néhány-szor, úgy, asszonyom... Maga bizonyára gyönyörködni fog az amatőrök, az álamatőrök és professzionisták játékában, mert — Istennek hála! — úgy elfajult már a magyar labdarúgás, hogy egy kis bikaviadalért nem megyünk a szomszéd — Spanyolországba.

A hét sok fájdalmas eseménye közül legmélyebben a dombovári reálgymnázium igazgatójának gyásza hatott meg: Vér Vencelné, született baróthi Gergely Róza halála. Fiatalon, negyven-

nyolc éves korában hunyt el a nemeslelkű, közszeregetben álló uriasszony, a pécsi belgyógyászati klinikán. Férje, két fia, három fivére, két nővére siratja a megboldogultat. Egész Dombovár kizárándokolt a temetéshez.

... Ez a csalóka tavasz, amely minden második napon egy kis ősszel hűvösíti le duzzadt, türelmetlen vágyainkat, a nagy szezonot még mindig nem akarja eltemetni. Husvételra ugyan sok család utazott el, ki Rómába, ki a Rivierára, sokan Abbáziába, de hamar hazaszállingóztak. Ez még nem az igazi szerelem, akarom mondani: az igazi tavasz. Persze, öregszünk, fogja erre mondani, s mintha látnám, milyen hamisan mosolyog hozzá. De hogy másról ne beszéljek, mondom: az idei kora-tavasz sokkal inkább együtt találja a társaságot, mint más esztendőkből. A pénztelenség az oka, mondják, de én azt hiszem, hogy inkább a hűs levegő. Még ráérünk utazni, csattangolni, gondok nélkül áradozni az olasz ég alatt...

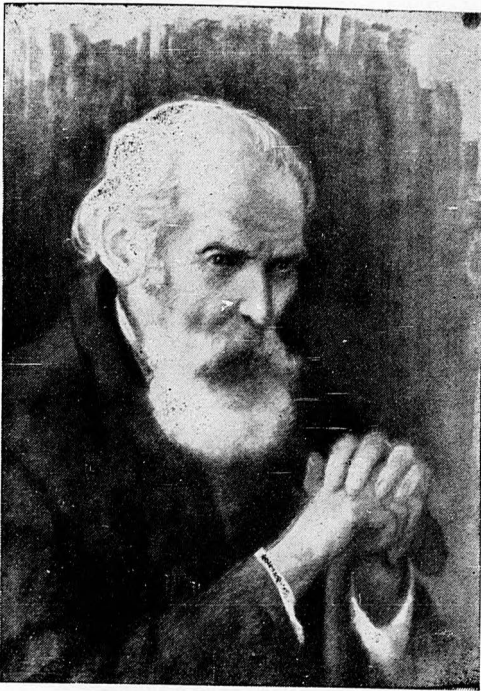
Tehát itthon maradunk. És itthon pletykázunk. Teszem azt: az a nagykeresetű egyetemi orvostanár, aki alig negyven éves korában jutott katedrához, halálisan szerelmes lett egy válófélben lévő, fekete szép asszonyba. Csakhogy — s ez a bibi — a szépség nem a professzor miatt válik, hanem — egyik tanítványa miatt, akinek dúsgazdag főbírtokos a papája. Jaj, hogy mi lesz ebből? ... Ha a tanár úr hoppon marad, még képes lesz megbuktatni azt a szerelmes diákot.

Most pedig: ezer kézcsoók, — várnak a hitelezőim, — menekülök a saját külön vészkijáratomon.

LÁNYOK...

A Magyar Uriasszonyok Lapja számára
írta: Somlyó Zoltán

Fehér ruhákba, piros ruhákba járnak.
Lobogó hajjal fáklyát feszítenek a nyárnak.
S hogyha a kémény füstöt kígyóztat az égnek:
Rózsás ajakkal nevetve, örülnek a télnek.
Bál, zene, korcsolya... Életük így folyik lágyan.
Fúhat a szél nekik — bizton pihennek az ágyban.
Égre ha néznek, szívékből a sóhaj följön...
Felhőn utaznak; ők sohasem járnak a földön.
Leányok: fehér és rózsaszín barackfa virágok;
Áhítatosan tekintek le én tírátok,
Ti vagytok a földön a habtisza angyali illat.
Ti vagytok a földön az, ami az égen a csillag...

N. Fodor Olga: „Öreg ember“
(Nemzeti Szalon)

Magyar nagyasszonyok

Az örök lemondás asszonya

Marzsina Györgyné se hitte volna, hogy az örök lemondás asszonyát hozta a világra, amikor megszületett leánykája, Erzsébet. Mert az első, igaz szerelem örökre fájó sebet üt az érzékeny leányszívben, amit csak a halál tud begyógyítani...

1394 szeptemberében találkoztak először: a huszonhatéves szőke ifjú és Marzsina Erzsébet, a Cserna vize partján. Vannak szerelmek, amelyek pillanatok alatt lobbannak hatalmas lángra és lángolásuk egyre szenvedélyesebb lesz.

Ilyen szerelemre lobbant Erzsébet — Budai Gáspár úr, Zsigmond király nemes kapitánya iránt. Egy hónapig teljes, zavartalan boldogság volt osztályrészük, de aztán — Budai Gáspár kapitány váratlanul eltűnt a Veres-szikla irányában...

Erzsébet fájdalmasan gondolt az együtt töltött szép napokra és buzgó szívvel kérte a Mindenhatót, hogy vezérelje vissza hozzá elvesztett szerelmesét...

Néhány hét múlva váratlan vendég érkezett özvegy Marzsina Györgyné házába. Ez a vendég nemes Buth Vojk vitéz volt, aki rögtön azzal állott elő, hogy megkérte — Erzsike kezét.

A leány időt kért a válaszára. A vitéz ellovagolt, hogy majd néhány nap múlva visszatér a válaszáért, illetőleg Erzsébet kezéért.

Néhány napra rá hirtelen újra betoppan az elveszettnek hitt — Budai Gáspár kapitány úr.

Marzsina Erzsébet boldogsága a felhőkig szárnyalt. De az ifjú fájdalmas hangon mondta:

— Szerelmem, én a király udvarához tartozom és ezért, bár megszakad a szívem, kénytelen vagyok lemondani rólad. Gondolataimban és álmaimban mindig melletted leszek, de soha nem vehetek el feleségül.

Marzsina Erzsébet, két héttel később, nemes Buth Vojk vitéznek nyújtotta a kezét.

Öt évre rá, a Retyezát körüli harcokban elesett nemes Buth Vojk vitéz és Erzsébet asszony felvette az özvegyi fátvolt. Újra föléledt szívében a régi vágy, régi és egyetlen szerelmese: Budai Gáspár kapitány iránt.

Utolsó találkozásuk alkalmával egy gyűrűt kapott tőle. Erzsébet asszony elhatározta tehát, hogy kis fiacskájával, Jánossal, útrakél és felmennek a budai várba, hogy megkeressék a kapitány urat.

Már a Tisza partján jártak, amikor a déli napsütésben Erzsébet és kisfia lepihentek a folyóparton. Maga mellé tette a bibliát, arra pedig a gyűrűt, amit Budai Gáspár kapitánytól kapott emlékül.

Egyszerre csak egy holló csapott le a gyűrűre és csőrébe kapva, elrepült.

A kis János előkapta íjját, célzott és — eltalálta a hollót. A drága gyűrű meg volt mentve.

Anyja boldogan ölelte magához ötesztendő kisfiát, azután megcsókolta a gyűrűt, amit Budai Gáspár kapitánytól kapott és amit egy holló el akart rabolni tőle, de amit kisfia visszaszerzett.

Aztán folytatták útjukat. Buda vára felé...

Buda várában érte a legfájdalmasabb csalódás Erzsébet asszony szívét.

Hiába kereste Budai Gáspár kapitány urat, senki sem tudott útbaigazítással szolgálni. Csalódott szívével már éppen visszafelé akarta venni útját, amikor Zsigmond király körüllovagolt a budai várban.

Erzsébet asszony könnyes szemmel nézte a királyt és akkor eszmélt rá arra, hogy Budai Gáspár kapitány úr miért nem vehette el őt — feleségül. Hiszen az ő egyetlen és örök szerelmese, a szőke ifjú, aki a boldogság napjait varázsolta szomorú életébe, Budai Gáspár kapitány úr nem más, mint — Zsigmond, a magyarok királya!

Az örök lemondás asszonya lehajtotta a fejét, magához ölelte a kisfiát és elkezdett sírni.

Zsigmond király azonban megismerte őt és maga elé hívatta.

— Ha már nem adhatom neked, Erzsébet, a szívemet, kisfiadnak ajándékozom Hunyad várát, két faluval együtt. Nemesi címet is adományozok: a hollót, akinek a csőrében volt az a gyűrű, amit én adtam neked emlékül és amit a kisfiad szerzett vissza...

Buth Vojk vitéz özvegye belenyugodott szomorú sorsába. Erzsébet, az örök lemondás asszonya, visszavonult a Zsigmond király adományozta Hunyad várába, ahol szomorú szívvel ápolgatta gyönyörű, szerelmes emlékeit.

Minden idejét a kis János nevelésére fordította. A kis János nevelésére, aki felserdülve, Magyarország első kormányzója lett!

N. Fodor Olga: „Erdő szélén“

(Nemzeti Szalon)

Idegenszavak ismertetése

Minden nyelv, a nemzetek kölcsönös érintkezése következtében, tele van tüzdelve idegen nyelvek szavaival. Ezeknek az idegen szavaknak helyes ismerete és helyes használata lényeges mértéke a műveltség fokának. Idegen szavak nélkül is lehet társalogni, de inkább egyáltalán ne használjunk idegen szavakat, mint helytelenül használjuk őket.

Olvasóink sürgető óhajtásának engedünk, amikor lapunk új rovatát megindítjuk. Az anyag rendszeres feldolgozása nem lehet célunk és természetesen — egy folytatólagos rovat keretében — nem is lehet kötelességünk. Ahogy eszünkbe jutnak idegen szavak, úgy és abban a sorrendben fogjuk azok helyes kiejtését és értelmét olvasóinkkal közölni. *Ha pedig valaki kérdéssel fordul hozzánk, már a következő számban — ennek a rovatnak a keretében — szívesen szolgálunk válasszal.*

Bilincsbe verten, minden magyarnak csak egy kielézési lehetősége maradt: a tudás korlátlanága és végtelensége. Ha ez a kis rovat segítségére lesz olvasóinknak, boldogan és meglepődéssel fogjuk folytatni munkánkat.

ETON (olv. *étu*) város Buckingham angol grófságban, a Themsetől balra, Windsorral szemben. Híres középiskolája és nevelőintézete 1440-ből való. — Az „Eton-frizura” megjelölés innen kapta nevét és a kollégiumi angol diákok sima hajviseletének megfelelő, tehát egészen fiús — női frizurát jelent.

BARCAROLA (olv. *barkarola*, olasz) csónakos dal, sajkadal, a velencei gondolások éneke. Ringó ritmusa Mendelssohn óta a magasabb zene-művészetben is otthonos. Leghíresebb és legnépszerűbb Offenbach barcarolája a „Hoffmann meséi”-ből.

SELADON (olv. *szeladon*, spanyol) szerelmes, udvarló. Honoré d'Urfé egy regényalakja után.

TERRACOTTA (olasz) 1. égetett föld, 2. a tűz által tartós szilárdságúvá tett agyagedény, vagy agyagszobor, melyet többnyire valami színes mázzal is bevonnak, 3. színmegjelölésre: az égetett föld, vagy az agyag barnás színe.

GOBELIN (olv. *goblee*, francia) faldíszül szolgáló képszőnyeg, gyapjúból, vagy selyemből, figurális, tájképi és ékítményes rajzokkal. Nevét Gilles Gobelin, XV. századbeli párisi gyapjúfestőtől kapta.

GORDIUSI CSOMÓ (latin) Gordium, phrygiai városban, Jupiter templomában, Gordius királynak egy szekereét örítették, melynek rúdja mester: egészen bogozott, felolthatatlan csomó volt kötve. A jóshely azt hirdette, hogy Ázsiát az hódítja meg, aki ezt a csomót feloldja. Nagy Sándor a csomót kardjával kettévágta. Ezért „gordiusi csomó”: valamely, csak erőszakosan megoldható kérdés.

KRÉTHI és PLÉTHI (héber) annyit jelent, mint krétai és filiszteus, Dávid király testőreinek a neve. Mai értelemben min. enféle kevert népet, egyes társaságot jelölnek meg ezzel a névvel.

MATADOR (spanyol) a bikaviadalok azon szereplője, aki a megsebesült bikának a kegyelem-cőfést megadja. Átvitt értelemben: főbajnok, főkölpos, első a játékban.

A Csodás Szer

Selyem, gyapju és a legkényesebb ruhaneműek mosására.

VOLT idő, mikor az elegáns nő nem vehetett fel a garderobjába annyi könnyű és finom ruhát, amennyi kényes izlését kielégítette volna. A georgette és egyéb selymek, csipkék és minden más finomabb anyag kényes voltuknál fogva fényezés számba mentek. Most azonban mindezeket néhány perc alatt kimoshatjuk otthon, oly eszközök segítségével, amelyek minden elegáns nőnek rendelkezésére állanak. Ezt lehetővé teszi a LUX.

Selymet és gyapjút, keztűt és mindazt, amit kényességénel vagy é tékénél fogva nem bízhatunk a mosónő kezére, minden hölgy maga kimoshatja LUX-ban.

Az áttetsző Lux-forgácsok oly vékonyak, hogy forró vízben azonnal teljesen feloldódnak, sűrű és csodálatos tisztító hatású szappanhabot képezve. Ezt hideg vízzel langyossá tesszük és a ruhákat úgy mossuk, hogy gyöngéden keresztülvonjuk rajta a szappanhabot. Jól öt lögesünk. LUX nem támadja meg a kezét — sőt puhábbá és fehérebbé teszi a bőrt — ingyen kísérletet tehet LUX-szal. Elle z ragadtatva az e edménytől.

Töltse ki a csatol: szelvényt és küldje be nekünk; ennek ellenében egy Lux-mintát és egy érdekes képes prospektust küldünk Önnek, melyből megtanulhatja, hogyan kell finom szöveteket mosni.

SZELVÉNY

Szíveskedjenek nekem egy ingyen — LUX — mintát küldeni.

Név.....
Lakás-cím.....
Város.....
Megye.....

LEVER BROTHERS LIMITED

Magyarországi kizárólagos viselő: Lieberman Jenő,
Budaapest, VI Király-utca 82.

„Bánatkékhely”

ruszkabányai Hoffmann Elemér író

verskötete, díszes kiállításban, megjelent

Ára kizárólag előfizetőinknek postaköltséggel együtt 35.000 kor. Megrendelhető lapunk kiadóhíva alában

HUMOR

PESTI SPORT

Egy ismert svéd sportférfi, elkészítette a sport rangbeosztását, mellyel nagy *sport* vert fel a szakörökben. Magam is igyekeztem egy ilyen sportlistát összeállítani. A jogos kritikák ellen a svéd sportsmanre hivatkozva, legyen szabad *svédekenem*.

BIRKÓZÁS = a fogyasztó közönség sportja. Ellenfelét érthetetlen gyöngédséggel *drágaságnak* nevezi. Eddig még nem sikerült két vállra fektetni, bármilyen erősen szorítja.

SKÍ = lecsúszásoknál igen kedvelt sport. Sokan rúgással gyakorolják, az úgynevezett *skirúgással*.

ÚSZÁS = kezdő sportolók hólyag helyett kényszeregyezséggel védekeznek az elmerülés ellen. Legtöbb hitelező éppen ezért *hólyagnak* tekinthető.

HÓLABDASPORT = kereskedők sportja, melynek eredményeiről a büntetőjárásbírószámol be.

TÁVGYALOGGLÁS = azok üzik, akik villamoson utaznak. Miután megváltják átszállójegyüket, a villamos megáll. Leszállnak és gyalog folytatják útjukat. Vannak, akik ehhez a sporthoz bérletet is váltanak.

VIVÁS = végkimerülésig. Belistások sportja. A mérkőzés többnyire *vágással* végződik.

SULYDOBÁS = keresztretjvény megfejtők üzik. Megfejtés közben a súlyos lexikon-köteteket dobják halomra vízszintesen és függőlegesen.

UGRATÁS = speciálisan pesti sport. Sokan vannak, akik hagyják ugratni magukat. Beugranak fünek, fának. Ez a sport csak egy esetben ártalmatlan, ha a humoristának ugranak be. Legtöbbször azonban éppen a humorista az, aki beugrik, mert azt hiszi, hogy amit ír, azon az olvasó csakugyan nevet.

DYMI

— A nő nagysága a házi erények egyszerűségéből áll.

— Nem igaz az, hogy a nő mitsem tart titokban. Nagyon is eltitkolja, ha testi hibája van.

— A jó asszony olyan a háznál, mint a napsugár: semmit sem hoz és mégis minden gyarapodik a keze alatt.

— Jól jár a férfi olyan feleséggel, aki dolgozni is tud, szeretni is.

uj köntörében

Őszi muzsika

Hiába is kezdeném most azzal, hogy ős volt, ködbefuladt, csatagos és hideg. A hangulatkészítés e formájával nem érnek célt. Mert valójában, a maga igazában úgy se tudna eitalalni azt a borús nyugalmat, ami a budai csöndes utcákra ül, október elején. Az ős mindenütt egyforma. De itt Budán annyira mas, annyira misztikus és sajátzerű, hogy azt csak az érti meg, aki járt már arra, aki ismeri...

A lány kikísérte egészen a kapu elé, azután odanyújtotta a kezét.

— Hát Isten veled, kedves Fodor úr. Sok szerencséd...

— Csak így, hogy Fodor úr?

A lány szeme kerekre nyílt. És ki akarta vonni ujait a fiú forró kezéből, de az nem engedte. Mégegyszer megkérdezte elcsukló, fojtott, fátyolozott hangon, mint aki lutrin játszik és fél, hogy nem jön ki a száma.

— Csak így... így egyszerűen... ilyen hidegen?

— De Fodor úr...

— Ne mondja, hogy Fodor úr. Mondja, hogy Ferenc.

— Ha éppen akarja...

— Csak akkor?

— Nézze, én már sokszor megmondtam magának, én, én, hi-zer tudja...

— Mit, mit? — kérdezte mohón a fiú.

— Én becsülöm magat, de...

— De?

— De nem kívánhatja, hogy melegebben szóljak. Én hálás vagyok érte, amiért az öcsémnek olyan jó in- struktora volt... maga kedves ember, sokszor szó- raktatott és én kellemben fogok visszagondolni magára, de az istenért, mit akar hát egyebet?

A fiú torkát gyűrűként abra- broncsolta ki valami fel- törő keserűség és a kínos sejtelmek szinte már a bizo- nyosság súlyával nehezdedek vergődő szívére. Nagyon akadozva szólt:

— Margit. Ne kérdezze, hogy mit akarok... Lás- sa, én most elmegyek, hosszú időre, egy kis faluba, messze... Elmegyek tanítónak... most jóidőre nem fogom látni magat... elhagyom ezt a szép kis utcát, ezt az egyet- lent...

— No ezt ugyan kár siratni. Talál ilyen görbe utcát a falun eleget...

— Soha, sohol...

Kis esend állt be. A fiú szeme megrebbent. Nehéz köd hömpölygött át az utcán. Apró esőszilánkok csapód- tak a fiú arcába és mintha a leszálló alkony árnya az ő szívébe is sötétebb színeket lopott volna be. A lány fázott, finom remegés szökött át a testén. Összehúzta vállán a kendőt, azután sietve nyújtotta mégegyszer a kezét:

— Hát Isten veled...

— Margit — megragadta a keskeny ujjakat — hall- gasson meg... mielőtt elmennék... mielőtt eltemet- ném magamat abba a kis faluba, ahová a kenyér szó- lít... mielőtt elválánk, csak azt mondja meg...

— Mit?

— Csak egy intést, egy fejbólintást, egy ígéretet, amit magammal vihetek...

Egy ember botorkált most arra. Meg-megbotlott a hegynek futó kis utca kőköcekán. Szuszogva jött. Rájok nézett. Azután elfordította a fejét és ment tovább. Botja még messziről is zörgött. A fiú folytatta. Érdes sutto- gásba süppedt a szava.

— Csak azt, csak azt az egyet, mert éreznie kell, mert én már régen, nagyon régen...

Nem merte így egyszerre kimondani. A lány csak nézte. Zavar nélkül állta ki a fiú sóvárgó tekintetét. Nem érzett e pillanatban mást, csak valami enyhe szá- nalmat és iránt a szegény fiú iránt, aki így az útjába került. Szerette volna szépen, egyszerűen megmondani neki, hogy ne haragudjék, de ő ezt az érzést viszo- nozni képtelen. Szeretett volna gögös, erős lenni és végignézni a kopottruhájú, éhesaren, sovány fiún és megmondani neki, hogy kár, mindenért kár, verje ki fejéből ezt a bolond gondolatot, nézzzen másfelé, ahol tén szívesebben látják. Szerette volna ezt így a fiú szemébe vágni, de sajnálta őt.

— Szeretem... — szaladt ki a fiú száján, mint aki sajátmagára mondja ki a halálos ítéletet.

Halk, könnyű nevetés volt erre a válasz. Éles, csengő trillája visszhangzott a kapu mögött. Akarat- lanul tört ki a lányból ez a csilingelés. Aztán hirtelen megfordult és szó nélkül otthagytta a fiút.

Csend lett. Csak a lépcsőház felől jött még valami surranó nesz, aztán az is elült. A fiú csak állt, csak állt, forró arcát beharmatozta a sűrű köd, ami most már egé- szen befödte az utcát. Lámpagyújtogatók jöttek fütyö- részve és csattogva nyitottak föl rúdjukkal a lámpa csapját. Halvány, sárga lepkék gyúltak ki az öreg há- zak mögött és gyöngyöző, színes karikákat rajzolt köré- jük a köd. Valahol most lebocsátották a rollót, a vas- lécek esőrömpölvé zuhantak alá.

Erre felriadt, észhez kapott. Feje zúgott, a melle fe- szült s olyan volt a lélegzete, mintha fűrészt húztak volna végig a torkán. Keserű bágyadtsággal torzult el a szája és mégegyszer benézett a kapun. A boltíves fo- lyosó üresen, ünottan ásított feléje, mintha a lány utolsó üzenetét adta volna vissza. Aztán égő, szomorú szegyenkezzel, mint aki előtt becsuknak egy ablakot ahová vágyakozva nézett, indult lefelé a meredek, kis görbe utcán. És még sokszor visszanezített...

Orgonavirágok illatát hozta be a fürge tavaszi szél, ami onnan indult a messzi hegyek felől. Jött vele egy kis földszag is, a szántóvető emberek dalos kedve, ebek esaholása. Befújt a nyitott ablakon, be ide a meszelt is- kolába és meglöbálta a falra akasztott papirlepedőket. ... Befutott, mint valami pajkos vendég, körülszaladt s kiüzte a terem fanyar szagát. És ebben a pillanatban élénk mozgolódás támadt a padok mögött.

A tanító ingerületen csapott asztalára a nádvessző- vel. Kis időre esend lett, de aztán csak megint forgo- lódni kezdtek a fejek. A természet ébredő ereje okozta ezt, ami megcsiklandozta a paraszt nebulókat és ami el- len hiába küzd a pedagógia.

A tanító elővette a noteszét és azt mondta:

— Most kijön a térképhez Varga András.

Pufók, pirosarcú parasztyerek rúgta ki magát a padból s odaszaladt az ablak elé. Aztán hadarni kezdte a leckét. Pergett, mint a karikaesapás. A tanító ezalatt fel és alá járt a padok előtt és egészen másra gondolt. Az ablak előtt, ahogy elhaladt és a tavaszi szél szagosan az arcába fújt, teli tudóval vette a friss levegőt. Ez felvil- lanyozta. Kigyúlt szemekkel nézett a hegyek felé és va- lahogy mintha ebben az egy röpké pillanatban életé- nek minden elepedt vágyakozásait érezte volna végig- hőmpölyögni szívéen. Aztán, mint a taplóra hullt szikra, esett a felünek a fiú elbotlott szava:

— És itt fekszik Budapest, a megye fő és székvá- rosa... Budapest... itt fekszik... és itt fekszik...

A tanító a fiúra szegezte tekintetét. Szólni akart, ki akarta segíteni, de nem volt ereje. Levették a lábáról az emlékeit, akik most hirtelen megrohanták. Láta a hegynek szaladó, kis görbe utcát, a kiálló köveket, az alacsony házakat, aztán azt a nehéz, vaspántos kaput, az ásító folyosóval, az elvonult esündet, a botorkáló, lassú embereket, a fehér nyugalmat, ahová ő a nyugta- lan álmaip elpelte, a távoli harangszót, az alulról föl- hangzó villamosesilingelést és mindent, mindent, ami most a szívéen így átfutott.

— Tovább — mondta a tanító, épphogy csak valamit mégis szóljon.

— Nem tudom...

— Kezdd hát újra...

A fiú nagyot nyelt, aztán megismételte ugyanazt a mondatot, de csak megállt megint. Elakadt.

— No, Budapest, hát beszélj róla, ne kösd magadat a könyvhöz, csak beszélj...

— Budapest, Budapest... — de nem ment.

— Csak rajta, rajta...

— Legszebb utcája az...

— Az?

— Nem tudom... — pityergett András és szégyen- kezve sütötte le a szemét. A padban ülő gyerekek halkán nevettek és diadalmasan nyújtogatták tintás ujjukat.

— Én tudom, én, én — zúgtak mindannyian.

— Csitt, egy szót se — vágott közéjük a tanító rek- kedt szava és aztán, mint aki lehörpintett már néhány pohárral valami jó erős aszúből és részeg kábulat jár a fejében így folytatta:

— Ide figyelj Andris... és ide figyeljen az egész osztá- ly. A könyvetekben itt egy hiba van. Nem az a leg- szebb utca. Nekem ezentúl senki se mondja így. Mert a legszebb utca, ide figyelj csak az osztály utca, csitt, az Ostrom-utca. Melyik hát a leg- szebb utca?

És az egész osztály teletorokkal kezdte rá:

— Legszebb utca az Ostrom-utca.

Zengett az a mondat. Muzsika volt. Bús őszi muzsika a tavaszi fényben. Egy egész zenekar csendült fel e percében. És ez az egész éneklő keserűség a tanító szívére szaladt. Volt ebben az egész jelenetben valami lopva megcsillanó gyönyörűség. Soha nem érzett, furesza izgalom járta át a lelkét, mert arra gondolt, hogy ő most tulajdonképpen meghamisította a földrajzot. Ez a merészség szinte pirosra gyújtotta az arcát és hirtelen felrántotta a fejét.

Az ablakon át besohajtott a szél és hozott megint egy kis orgonavirágsgagot. A tanító most ott járt a budai öreg házak között, ott kószált a kapu körül, ahol egyszer olyan szomorú délutánja volt, látta a lányt, fogta a kezét és bámult a szemekbe, amik elnéztek mögötte... hallotta a kacagást is, a gyilkos csilingelést...

De erre már lebukott a feje, álla a mellére esett és fureszán görbült el a szájaszéle.

András megbökte a szomszédját és halkán oda-súgta:

— Nézd te... a tanító sír...

Erdődy Mihály

Egy suszterinas kalandjai Pesten

(Kis regény a jó gyermekeknek)

7.

Murcos hálája

Másnap reggel Pityú szépen elbúcsúzott Murcostól, aztán Miska segéd úrral elmentek a cipész-műhelybe.

Ebben a műhelyben, a gazdával és Miska segéd úrral együtt, négy segéd dolgozott. Inas nem volt. Éppen azért kapóra jött a Pityú felfogadása.

Sárffy úr, a cipésmester, akinek szép, nagy szakálla volt, egy pár új cipőt adott a Pityú kezébe és komoly hangon kiadta a parancsot:

— Szaladj, fiam, ezzel a cipővel a Mókus-utca 7. szám alá... Siess, mert nagyon várnak rá!

Amikor kiért az utcára Pityú, nagy büszkeség töltötte el a szívét. Úgy érezte, hogy egészen másvalaki, mint aki tegnap volt. Vidáman fityörészett, az új pár cipőt pedig gögösen lóbálta a kezével. Elvégre, nem utolsó dolog *pesti* suszterinasnak lenni!

Egy sétatéren vitt keresztül az útja.

Jókedvében leült az egyik padra. Az új pár cipőt pedig maga mellé tette a földre.

A nap ragyogóan sütött.

Egyszerre csak látta, hogy a tér közepén három gyerek labdázik. Csillogó szemmel nézte. Mi tagadás, Pityú is szeretett volna közibük állni! Hát felkelt a padról és odaballagott. Megállt.

— Hát te mit bámulsz? — kiáltott feléje az egyik gyerek.

— Szeretnék én is játszani!

— Hát akkor állj közénk! Úgyis hiányzik az egyik — mondta jószívvel a gyerek.

Pityút olyan boldogság öntötte el, hogy akár verebet is lehetett volna fogatni vele. Mindenről megfeledkezett, még a — cipőkről is. Egy egész órán át labdázott. Meg is látszott a játékán, hogy a lepényfalvi mezőkről került fel Pestre. Kis pajtasai megdicsérték és azt mondták, hogy holnap ilyenkor megint eljöhét labdázni.

Aztán a gyerekek hazamentek és Pityú egyedül maradt. Eszébe jutott Sárffy úr parancsa és a cipő, amit a rendelőhöz el kellett volna vinnie. Rémülten látta, hogy a cipő nincs sehol! Talán a pad mellett hagyta, ahová leült?! Csakhogy már nem emlékezett, hogy melyik volt az a pad! Hatszor is beszaladta az egész sétatérre, de eredménytelenül! A cipő végleg eltűnt!

Mi lesz most?! Mit fog szólni az új gazdája és mit fog szólni Miska segéd úr?! Nincs hátra más, mint odaállni Sárffy úr elé és őszintén bevallani nagy bűnét, hogy labdázott és közben ellopták a cipőt. Aztán alázatosan bocsánatot kérni...

Már a műhely ajtaja előtt állt. Mégegyszer visszanezét, mintha onnan várt volna segítséget. Elmosolyodott. Ott állt mögötte a járdán az ő kis pajtása: Murcos és esőválta a farkát.

Pityú lehajolt és elpanaszolta a kutyának nagy bánatát. Aztán megkérdezte:

— Murcos, ha büntetésül kirúgnak, te is velem jössz?

Erre aztán különös dolog történt. Murcos pár lépést előre szaladt és visszanezét. Pityú nem tudta elgondolni, hogy mit akarhat Murcos? De azért mégis elindult arrafelé, amerre a kutya vezette. Murcos mindig vissza-visszanezét, hogy kis gazdája követi-e?

Arra a sétatérre értek, ahol Pityú délben leült a cipőkkel. És ahol labdázott.

Murcos egy pad mellett megállt.

Pityú odanézett és a szíve nagyon elkezdett dobogni. A pad alatt volt az elveszítettnek hitt cipő!

Pityú ölbe kapta a kutyát:

— Köszönöm neked, Murcos! Soha nem fogom elfelejteni...

Aztán gyorsan, szaladva elvitte a cipőt arra a címre, ahová a gazdája küldte.

Amikor visszament a műhelybe, Sárffy úr rászólt:

— Sokáig voltál el! Nem szeretem, ha elcsavarogsz!

Miska segéd úr a védelmére kelt:

— Falusi gyerek ez, nem ismeri ki magát Pesten! Még szép, hogy odatalált...

— Majd belejössz te is, mint a kisbéres a palacsintaevésbe — mondta nevetve Sárffy úr.

Ezzel a dolog el is volt intézve.

Pityú pedig titkon egy könnyet törült ki a szeméből. Szeretettel és hálával gondolt Murcosra, aki segítségére jött nagy bánatában... (Folytatjuk)

SERKENTÉS

Irtá: Micsinay Gizella

Daloljatok, magyarok!
A dalnak égbetörő szárnyain,
Szivetrázó, zokogó bús lángjain;
Hadd merengjen nyugat, kelet,
Az egész világ!
Hiába várják szomorú végét,
Feltámadt újra, tudják meg: él még
Nagy Magyarország!

≡ Nőknek nélkülözhetetlen a ≡

Lyciform

A szobai növények ápolása

II.

Múlt heti cikkemben megemlítettem, hogy a mi jó magyar asszonyaink mennyire szeretik a virágot. Télen is azzal szeretnék díszíteni szobáikat, csakhogy — nem értenek hozzá: miképpen kell e kedvenceket helyesen és okszerűen ápolni. Nem értenek hozzá, mert nem tanítja őket erre senki. Pedig ott fekszik lelkükben, abban a nemes, fogékony lélekben az isteni szikra, melynek csak egy kis irányítás, egy kis lökés kell és rögtön virágdíszes minden magyar asszony minden szobasarkára. Hiszen a nő maga is egy virág és így csak rokonlélekkel foglalkozik, amikor szereti a virágot, amikor úgy vágyódik azután a kis ösmeret után, amelyet helyes virágápolásnak hívnak. „Rokonlélekkel”, mondtam, mert lelke van a virágnak is, mint minden fűszálnak; ezt állítom, még ha anathémát mondanak is reám a materialista tudósok; lelke van, amely amellet még nagyon hálás is tud lenni. És ezt érezte meg a legérzékenyebb, a legyöngédebb lélek, melyet nő-nek hívnak, s azért szereti annyira a virágot. És boldogtalan, hogy nem tudja téli virágait, szobai növényeit is szak-szerűen ápolni. És ennek a mi társadalmunk helytelen berendezése az oka. Oktatásügyi vezetőségünk nyugodt lelkiismerettel elnézi, hogy a mi leendő magyar anyáink éveken át ott görnyednek a himzőkeretek fölött, olyan munkát produkálva, melynek nemzetgazdasági szempontból értéke úgyszólván semmi, de a magyar nemzeti emberanyagunk legnemesebb részét, a szépségben, testi formákban, szellemi és erkölcsi tulajdonságokban világhírű magyar nőt rabszolgai munkába kényszerítve, hátgerincet sorvasztva, tüdejét nyomorítva, a poros, száraz szobai levegőhöz láncolva, mindenféle betegségre hajlamossá teszi.

És ha a női közép és felsőbb iskolákban a nőknek

éppen nem fontos trigonometria és logaritmusok helyett egy kissé több természetrajzot, kertészetet és virágápolást tanítanának, mindjárt több volna az egészséges és boldog nő és egész biztosan kevesebb volna a válóper. Boesánatot kérek, hogy a szorosan vett tulajdonképpeni tárgytól, — mely e cikkem címében jelezve van, — ennyire eltértem, de én mint kertészember nem tudom a nőt a virágtól elválasztani és igen-igen fáj, mikor minduntalan látnom és tapasztalnom kell azt, hogy a magyar nő nem ért a virágápoláshoz, mert mindenre tanítják az életben, csak pont erre a kis tudásra nem, melyre pedig predestinálva van.

Ezen kis érzelmi prológ után rátérek a jövő számban a szobai virágok ápolásának tulajdonképpeni abecéjére.

Dörner István, főkertész, Órszentmiklós.

Válasz a 229. kérdésre

Szolnoki asszonykának

Kedves kérdéseire egy-két rövid sorban válaszolni nem lehet. Kegyeskedjék cikkeimet figyelemmel kíséreni, azokban meglesz a válasz minden kérdésre; a vonatkozó cikkeim pedig mindig akkor fognak megjelenni e lapunk hasábjain, amikor azok időszerűek. Így írni fogok a különféle pálmák szaporításáról és neveléséről, helyes ápolásáról és átültetéséről, — majd a tő — nemes rózsák dugványozásáról — úgyszintén a legalkalmasabb szobanövényekről és egyéb másról is, mindig, mikor annak ideje lesz. Nagyon sürgős esetekben válaszolok levélben is, — válaszbélyeg ellenében. Kezeit csókolja

Dörner István, főkertész, Órszentmiklós.

PAPLANT, MATRACOT, ruganyos ágyb-tétet a legjobb kivitelben és a legolcsóbban készít

Göbbs Gábor paplanosmester

BUDAPEST, I. kerület, Koronaár-utca 8. szám. Krisztina-tér mellett.

Miért és miképp szellőztessünk?

Irtá: Dr. K. Th.

Elsőrendű életkérdés, hogy lakásainkban állandóan jó és friss levegő legyen, mert a rossz levegőben való huzamosabb tartózkodás lassú, de fokozatosan növekvő vérméregzést okoz, mely ideggyengeségben és az úgynevezett anyagcserebajokban nyilvánul meg. A rossz levegő megrontja az embert és nemcsak a testet ernyeszti el, hanem a lelket is. Épp ezért minden időszakban, de különösen télen és tavasszal nagy gondot kell fordítanunk lakásunk szellőztetésére s meg kell újítanunk szobáink levegőjét. Télen a lakások levegője a fűtés és világítás következtében sokkal könnyebben romlik, mint nyáron. Szénsavat fejleszt a szén, légszesz és petróleum, sőt a villany égési folyamata is, de leginkább a gyertyaé. Így pl. egy deciméter hosszú stearingyertya elégetése 47 liter mérges szénssalvval telíti annak a helyiségnek a levegőjét, melyben elégették.

Sokan arra hivatkoznak, hogy a szénssav jelenléte süllyosabb a levegőnél s ezért közvetlenül a padló felett gyülemlik, s csak akkor kerül belélegzésre, ha már elérte a másfél méter magasságot, vagyis az átlagember szájjmagasságát. Ezzel szemben beigazolást nyert, hogy a szoba melege kiterjeszti a szénssavat, mely ennek következtében könnyebb lesz a levegőnél s felfelé száll. *Roskoe* tanár megvizsgálta egy színház levegőjét s úgy találta, hogy a földszint levegőjében 2.6 ezredrész szénssav van, míg a karzatokon 3.2 ezredrész. *Pettenkofer* tanár pedig egy kellően szellőztetett hangversenytérmen mennyezete magasságában mégegyszer annyi szénssavat talált, mint a padlón.

Azt is hangoztatják a szellőztetés ellenségei, hogy a lakások levegője zárt ajtók és ablakok mellett is folyton megújul, mert a külső levegő a falon át is állandóan beszivárog. Már most kísérletek beigazolták, hogy téglafalon át egy óra alatt egy köbméter szobalevegőbe csak 2 centiliter külső levegő szivárog be, s ez is csak akkor, ha a belső és külső levegő hőmérséklete közt 30 fok a különbség. Ha a különbözet kisebb, akkor a beszivárgó levegő még kevesebb. Levegő szivárog minden helyiségbe a padlón és mennyezeten át is, de ez, mivel a padló piszkát is magával sodorja, rendszerint ártalmas az egészségre. A levegő megújításának és felrissítésének egyedüli hatásos eszköze tehát a szellőztetés, mégpedig teljesen nyitott ajtókon és ablakokon át. Ez a szellőztetés nem kell, hogy sokáig tartson, mert a hőmérsékletkülönbség következtében a keletkező huzat és levegőáram gyorsan kisodorja a romlott levegőt s azt tisztával pótolja. Az ilyen, rövid ideig tartó szellőztetés még a kályhát és a falat sem hűti le. úgy, hogy a szoba levegőjének hőmérséklete is hamarosan helyreáll. A szobalevegő tisztításához és felrissítéséhez nagyban hozzájárulnak a zöldelő növények. Aki tehát ózont is akar lakásában, az tartson szobanövényeket, de ne virágzókat, melyeknek illata elkábit, hanem gyorsnövésű lombnövényeket, aminők pl. az *Aspidistra*, a *Ficus*, a *Philodendron*, a legyező- és *Phönix*-pálmák, mert ezek lombja felszívja a szobalevegőben fejlődő szénssavat és ammóniákat s viszont oxigént áraszt. A kényes pálmákat különben a szellőztetés tartamára huzatmentes helyre kell vinni, mert nem bírják a léghuzatot.

Mit főzzek?

- Április 21. Szerda:** Zöldségleves, baefstek tükörtojással, párolt karotta köritéssel, kávékoch. — *Vacsora:* Báránhús kirántva burgonyasalátával, gyümölcs.
- Április 22. Csütörtök:** Köménymagosleves, székelgyulyás, rácsostészta. — *Vacsora:* Sonkásomlet, sajt, narancs.
- Április 23. Péntek:** Halászlé, metélt borban. — *Vacsora:* Vajaskenyér, lágytojás, reték, sajt.
- Április 24. Szombat:** Csontleves tüdőtaszkával, hirtelen sült rostélyos, babfőzelék, aranygaluska. — *Vacsora:* Virsli paprikásan, gyümölcs.
- Április 25. Vasárnap:** Csirkeaprólék leves zöldborsóval, borjúvesés sütv vörös káposztával, frankfurti torta, gyümölcs. — *Vacsora:* Hideg sült uborkával, sajt, gyümölcs.
- Április 26. Hétfő:** Húsleves, finom metélttel, főtt-hús rizsköritéssel, céklamártás, tejfeles béles. — *Vacsora:* Rakottburgonya, fejes saláta, gyümölcs.
- Április 27. Kedd:** Paradicsomleves vajgaluskával, parajfőzelék, vagdalt peccsenye, túros tészta. — *Vacsora:* Füstölt karaj mustárral, tormával és gyümölcs.
- Április 28. Szerda:** Karfiolleves sült borsókéval, lencsefőzelék, sertéscomb egybesütv, palacsinta citromkrémnel. — *Vacsora:* Gomba tojjással, saláta, befőtt.
- Április 29. Csütörtök:** Lebencsleves, borjúbecsinált zöldborsóval, puncskoch. — *Vacsora:* Bécsiszelet karikára vágott sült burgonyával, cékla tormával.
- Április 30. Péntek:** Savanyú tojjásleves, túros csusza, gyümölcs. — *Vacsora:* Harsca kirántva, fejes saláta, gyümölcs.

ÁLMODNI JÓ . . .

Irtá: ruszkabányai Hoffmann Elemér

Este, ha átölel puhán az álam,
A robot porát gyorsan lerázom.
Küzködést, munkát elfeledve
Repülök Hozzád szivrepesve —
S nem vagyok fáradt . . .
Visznek a vágyak:
Álommezőkön,
Bús temetőkön,
Virágos réten át —
Feledve Multat és a Mát . . .

. . . Ilyenkor nem jut soha eszembe,
Hogy más is nézett már szemembe, —
Csak kacgok, szállok megittasulva
Hozzád — és onnan fel a csillagokba . . .
Érzem a tavasz illatát,
Hallgatom: mit susog a nád —
És szállok, szállok elmerülten,
Szerelmemtől megrészegülten,
Addig, míg le nem roskadok
S nem jönnek a Hajnalok . . .

És jön a Reggel:
S k zdem előlről, hol abbahagytam:
Sírok, dolgozom szakadatlan . . .

II. ORSZ. RECEPVERSENY

314. Gyümölcstorta. 4 tojás kemény habja, 20 deka porcukor, 20 deka őrölt dió, vagy mandula, 15 deka kockára vágott birsalmasajt, 2 deka cukrozott narancshéj, 2 tábla kockára vágott csokoládé. Jól kikent, lisztezett pléhen lassan sütni a tejszínhabbal vagy bármily mázzal lehet bevonni.
Dr. Kuttner Lászlóné, Budapest.

315. Csokoládé szelet. Hat deka vaját habosra keverni és egy egész tojással, 6 deka cukorral még tovább keverni, végül 9 deka lisztet hozzávenni. Zsírozott tepsibe vékony ujjnyira szétkenni. 3 tojássárgáját 14 deka cukorral habosra jól elkeverni, adunk hozzá 4 deka reszelt csokoládét, vagy kakaóport és 14 deka darált héjasmandulát, vagy diót őrölve s végül a 3 tojás kemény habját, kevés citromhéjat. Ezt a tésztára rákenjük, megsütjük és szeletekre felvágjuk.
Dr. Kuttner Lászlóné, Budapest.

316. Barackkrém pogácsák. 20 deka vaj, 20 deka liszt, 10 deka cukor, 2 tojássárgájából tésztát gyúrni, keshát vékonyra kinyújtani és pogácsa alakúra szaggatni és sütni. Töltelék: 3 tojás kemény habja, 5 kis kanál barackíz, 10 deka cukorral tűzőn keményre verve 8—10 percig, levenni és kihűlésig még kavarni. Két tészta közé jó tetejes késheggyel tenni és összeragasztani. Kiadós és kitünő.
Schwéda Károlyné, Sashalom.

317. Hájás tészta. 25 deka liszt, egy egész tojás, egy tojássárgája, 3 kocka cukor, egy csipetnyi só, pohárka rum, 25 deka háj, 2 kanál ecet. A hájból egy tojás nagyságút veszünk a tésztához és kidolgozzuk úgy, mint a rétestésztát. Egész vékonyra elnyújtjuk, rákenjük a többi hájat és összehajtogatjuk, háromszor megismételjük, de közben 1/2 óráig jégre tesszük. Jég hiányában este csináljuk és másnap kisütjük. Nagyon szép leves lesz. Lehet tölteni mákkal vagy dióval.
Haulits Ija, Aszód.

318. Dobos torta. 4 tojássárgáját 7 deka cukorral jól elkavarni, 7 deka lisztet hozzávegyíteni, 7 tojás habját keményre verni és közzé keverni. Viaszkkal kikent tortalapon sütni, 5—6 egyenlő részre osztva, hogy minél vékonyabb legyen. Töltelék: 2 nagy tojást egészben 15 deka porcukorral egy kevés vaniliával jól elkavarni míg sűrű lesz, azután 2 szelet csokoládét kevés vízben sűrűre elfőzünk és a krémmel összekeverjük, ha kihült, 25 dk vaját habosra kavarni és a krémmel jól összevegyíteni, a tortalapokat megkenni, egymásra rakni s tetszés szerinti mázzal bevonni.
Szillé Licuska, Hódmezővásárhely.

319. Zsúr-sütemény. 25 deka lisztből, 12 deka vajból, egy kanál zsírból, kevés cukorból, kis sóból, 2 tojássárgájából, egy kevés fehér borral és annyi tejjel, hogy a tészta összeálljon, késsel — és nem kézzel — jó tésztát gyúrunk, háromszor kinyújtjuk s újból összevegyük. Két nagy almát nagyon apróra megvagdalkunk, kevés törött cukorral és fahéjjal puhára párolunk, a tészta elkészítésével egyidőjűleg. A tésztát félujjnyi vastagra kinyújtjuk, kis négyszögeket vagdalkunk belőle s a kihült almával megtöltjük, négy szélét összefogjuk, kicsinyített buktaalakokat nyerünk. Csak akkorának szabad lenni, mint az egykoronásnak. Rózsaszínűre sütjük. É mennyiségből sokat kapunk, az asztalon jól mutat és sokáig eltartható.
Killár Erzsébet, Jászberény.

320. Habtekeres. Hat tojás súlyú cukor, 5 tojás súlyú liszt, 6 egész tojással jó habosra verjük és olyan tepsibe öntjük, hogy fél centi vastag tésztát nyerünk. Forrón kockaalakra felvágjuk, tekereset formálunk belőle s ha kihült, tejszínhabbal töltjük.
Bacsy Jánosné, Püspökladány.

321. Tejfölös lepény. 4 tojássárgáját, 4 kanál cukorral habosra dörszölünk, adunk hozzá egy deci lisztet, 2 deci jó sűrű tejfölt, egy citromlevét és héját, végül a 4 tojás habját s jól kikent tepsibe sütjük és melegen tálaljuk. Lehet sütés után barackízzel megkenni, így is igen jó.
Bacsy Jánosné, Püspökladány.

322. Krémes-diós. 10 deka darált diót, 10 deka cukrot, 6 tojássárgáját jó habosra elkeverni, egy evőkanál zselémemorzsát, hat tojás keményhabját hozzáadunk s kisütjük. Kettészelve a következő krémmel töltjük: 14 deka cukrot, 4 kanál tejszínrel, egy kevés vaniliával, 2 tojás sárgájával, sűrű krémmel főzzük s még melegen a tésztára kenjük s tetszés szerinti jéggel bevonjuk.
Bacsy Jánosné, Püspökladány.

Kozmetika

Májfoltok. Ha a máj valami okból rendes működésében megzavartatik s nem választja el az epét a vértől, akkor sárgás-barna foltok támadnak a fejbőrön, melyek néha tenyéryni nagyságúak is. Rendszeresen semmi fájdalmat nem okoznak és nem igen emelkednek a bőr felszínén felül. Felületük száraz s nagy melegen kellemetlen viszketést okoznak, később felcserepededik a felbőr s apródonként lehámlik.

Gyakran fölötté ártalmas, az egészséget veszélyeztető szereket alkalmaznak ezen foltok eltávolítására, melyek vörösrézt, higanyt, babérmagokat tartalmaznak. Ezekről és más efféle hirdett titkos szerektől óvakodni kell. Némelykor ezen foltok csak ideiglenesen jelennek meg s eltűnnek amint azon belső okok megszűnnek, melyeknek következményei vagy jelei ezen foltok. Mindazon esetekben, melyekben valami belső okokból támadnak, roppant esztelenség, ha e foltokat külső szerek által el akarnák távolítani, mert mint már említettük, azok megszüntével eltűnnek minden szer nélkül s amíg az ok meg nem szűnik, hasztalan minden külső szer.

Vannak azonban esetek, ahol ezen foltok nem valami belső bajnak a következményei, nem kórtünetek, hanem a szeplőhöz hasonló tünemények, ilyen esetekben a következő mosdóviznek kitünő hatása van:

tisztított szalmiák	1 gramm
benzoétinktúra	2
narancsvíz	7 deka
desztillált víz	28 deka

Egy másik szer a következő, melynek hatása azonban kissé lassú, de biztos s mely egészen ártalmatlan: 14 gr. nagyon finom mustárlisztet friss mandulaolajjal és citromlével el kell keverni nem nagyon ritka kenőcsé. Ezzel minden este be kell dörszölni a barna foltokat, rajta hagyni száradni és másnap reggel mandulakorpával lemosni.

Viktoria penzió, Baross-u. 45, Tel. J. 44-41

Kellemes otthon vidékieknek,

olcsó megszállás, úgy hosszabb, mint rövidebb időre.
Fiatal leányok, gyermekek számára gondos felügyelet.

Figyelem!

Vidéki katolikus úricsalád örökre fogadna 1—4 éves korig **jó házból** származó **árva leánykát minden anyagi érdek nélkül.** Esetleges választ „Jó szülei leszünk az árvának“ jeligére lapunk kiadóhivatalába.

Megigézted a két szemem . . .

— Bányai Ilkének —

Szövegét és zenéjét írta: GYERGYÓI KÁROLY

Ének

1. Meg-i-géz-ted a két sze-mem: Nem lát sen-ki más-t, csak té-ged, S úgy ra-gyog a bol-dog-ság-tól,
2. Te vol-tál az é-le-tem-nek E-gyet-len egy ki-ván-sá-ga, S te vagy tán a fe-hér-ha-jú

Zongora

A-mi-ó-ta té-ged néz-het. Te vagy, a-kit min-díg vár-tam, Ál-mo-dó szi-ve-m-be zár-va,
É-des-a-nyám i-mád-sá-ga. Lá-tom: már az i-mád-sá-gát A jó Is-ten is meg-áld-ja.

A-zért nem néz a két sze-mem So-ha sen-ki más-ra.
De ne néz-zen két szép sze-med So-ha sen-ki más-ra.

EMLEKKÖNYVBE.

Az élet útja nem göröngyös út.
Ne higj soha a letört csüggedőnek,
Tavasz van mindig, illatos tavasz,
S tövisek közt a rózsák egyre nőnek.

Az álmaidhoz hűtelen ne légy!
A boldogságot jelentik az álmok,
Csak ők nem csalnak meg téged soha,
Mindenki más hitvány, hazug álnok.

És hidd: az élet nem göröngyös út,
Ne higj soha a letört csüggedőnek,
Tavasz van mindig, örökös tavasz,
S tövisek közt a rózsák egyre nőnek!

Mosolyogva menj az élteden át.
Az élet: álom és az álom: élet.
Vissza ne nézz és hogyha kell: kacagj,
S kacagni fog az életed is véled.

Ha könnyek égnék néha a szemedben
És nagyon fáj valami titkos bánat:
Ne vess akkor is, hogy az emberek
Irigyen bámulhassanak utánad.

Háztartás

Borsóleves. Száraz zöldborsót hideg vízzel, sóval, két fej hagymával, két sárgaréppával puhára főzzük, szórszítán áttörjük, szerecsendióval fűszerezünk s tejszínhabbal összekeverjük. Kockára vágott s vajban pirított zsemlyeszeletekkel tálaljuk.

Sonkáskocka levesbe. Három tojássárgáját egy bögrében jól elkavarjuk, a fehérjét pedig felferjük kemény habba, melyhez lassan hozzákeverjük a tojássárgáját, 3 kanál finom lisztet, 6 deka olvasztott vaját, 6 deka vagdalt sonkát, kevés sót, könnyen összekeverjük s vajjal kikent tepsibe töltve, világosra megsütjük. Kockákra vágva, leveshez adjuk fel. Ezen tészta barna leveshez való, bár fehér húsleveshez is igen jó, de mert a barna levesekhez, fehér tésztát, rizst, daragaluskát nem szoktunk adni, mivel magába veszik a barna színt s ezáltal izléstelenné válnak.

Mártás halhoz. Két deci tejet addig forralunk, míg felére elfő, 6 deka vajat felolvasztunk, adunk hozzá 2 deka lisztet, a tejjel feleeresztjük s 10 deka parmezánsajtot keverünk bele s habverővel kavarva még 6 deka vajat adunk hozzá, megsózzuk, borsózzuk s átszűrt hallevet öntünk bele, s ezzel a halat leöntve, reszelt parmezán sajttal behintve, forró sütőben megpirítjuk.

Hal rostélyon sütvé. Erre a célra legmegfelelőbb a csuka, melyből egy szép nagyobb darabot veszünk s megtisztítás után hosszában kétfelé vágjuk, gerinccsontját és nagy szálkáit kiszedjük s azután három ujj széles darabokra felvágjuk, besózzuk, lisztbe mártogatjuk, azután olvasztott vajba s végül zsemlyemorzsaiba meghempergetjük. Tálalás előtt 35—40 perccel hamarabb rostélyon szép barnára megsütjük s tálra rakva, citromszeletekkel díszítjük s külön tartármártást adunk hozzá.

Barány töltve. Vesünk bárányhúst s ehhez 10 fej vöröshagymát karikára vágva, egy kanál zsírban sóval, borssal megpároljuk s a húsból a csontokat kivéve, megtöltjük, összevarrjuk s szép pirosra megsütjük. Szeletekre vágva tálaljuk.

Levesben főtt sodrott hús. 25 deka borjucombót, 50 deka felsált, 25 deka sertéskaréjt vékony szeletekre egyenlő nagyságra kiverjük. A felsált elterítjük, a sertéshúst reá tesszük, erre a borjúhúst megsózzuk, összegöngyöljük, szorosan összekötjük és feltesszük fazékba főni a szokott levesbe való zöldségekkel együtt. Mikor a leves kész és a hús megfőtt, leszűrjük, a húsról a fonalat leveszünk s egy lábosba vereshagymás, paprikás zsírt teszünk, a húst ebben a zsírban egy kis ideig sütjük, tejfellel leöntve, rizskörítéssel tálaljuk.

Makaróni sonkával. 25 deka makarónit, vékony szálut, sósvízben puhára megfőzünk, megszózzuk. 5 tojássárgáját 12 deka vajjal jól elkeverünk, adunk hozzá 3 evőkanál reszelt pármaj sajtot és 25 deka vagdalt sonkát és az 5 tojás kemény habját könnyen hozzá keverjük és vajjal kikent edényben gőzben egy óráig főzzük, kiborítjuk, forró vajjal leöntjük és parmezánnal behintve tálaljuk.

Hús-pogácsa. Vesünk 50 deka borjucombót, melyet apró kockákra vagdalk. Vöröshagymás zsírt teszünk egy lábosba, megsózzuk, paprikáz-

zuk, a húst beletéve fél óráig jól pároljuk. Ekkor lehütjük és a húst háromszor átdaráljuk. Egyszerre darálunk a hússal egy vízbe áztatott zsemlyét. Azután teszünk bele egy egész tojást, apróra vagdalt zöldpetrezselymet, törött borsot és jól összedolgozva pogácsákat formálunk belőle, melyeket azután külön-külön lisztbe, tojásba, zsemlyemorzsaiba mártogatunk és forró zsírban kisütjük.

Ujságíró-metélt. 50 deka lisztből rétestésztát készítünk s 25 deka vajjal összehajtogatjuk, mint a vajas tésztát, kinyújtjuk s 2 centiméter széles metéltre vagdalk. Egy liter tejet vaniliával felforralunk, a metéltet benne megfőzzük, leszűrjük s ha a tészta kihült, 6 tojás sárgáját 15 deka cukorral és a 6 tojás fehérjéből vert kemény habbal összekeverjük, vajjal kikent tepsibe téve, negyed óráig sütőben kisütjük s vaniliás cukorporral jól behintve tálaljuk.

Májpástétom. Egy kg borjú, vagy disznómájat két ujj széles csíkokra vágunk, egy nagy fakánál zsírban 3 nagy vereshagymát szeletekre vágva megpirítunk s beletesszük a májat s addig sütjük fedő alatt, míg a közepe alig egy kissé rózsaszínű. (Tovább nem szabad, inkább többször győződjünk meg róla.) Most a májat a hagymával s zsírjával együtt hűsörlön kétszer ledaráljuk s hozzá darálunk még 25 deka füstölt szalonnát is. Ezalatt egy nagy főzőkanál zsírból középzsírosságú rántást készítünk s ha szép rózsaszínű, feleeresztjük annyi vízzel, hogy felforrva olyan sűrű legyen, mint a gyermekkása. Ebbe az örlött masszát beletesszük, még 3 egész tojást is, megsózzuk, fűszerezünk citromhéj és törött borssal ízlés szerint s jól elkeverjük s addig kavargatjuk a tűzön egy lábásban, míg elválik a lábas fenekétől. Most egy tetszés szerinti formát megszírozzuk, a masszát beletesszük s 2 óráig gőzben főzzük. Amit frissen nem használunk el, azt üvegbe téve, kidunsztolva 2—3 hétig is eltarthatjuk. Ez egy, többszörösen kipróbált kitünő recept. *Egy új előfizető.*

Zöldborsó eltevése télire. Szép, friss cukorborsót megtisztítva, megmossuk, szitára tesszük, ha lecsurgott a víz róla, félliteres üvegbe háromnegyed részig teszünk belőle, ekkor egy üvegre 4 kockacukrot számítva, kellő mennyiségű vízzel felforraljuk s forrón az üveget egész tele töltjük, előbb kevés salicilt teszünk bele, s ha kissé kihült, bekötjük s jó félóráig gőzben főzzük s kihülésig benne hagyjuk. Néha egy-egy üveg zavaros lesz, kibontjuk s ép úgy kezeljük, mint először. Ez igen egyszerű és jó eltevési módszer s még husvétkor is szép és jó. *Enyedi Antalné, Budapest.*

Süteményeknek mázzal való bevonásánál követendő eljárás. Minden süteményhez úgy készítjük a mázt, mint a tortákhoz. Az elkészített mázt egy mély csészébe tesszük s a süteményt, villával vagy fánkfogóval átfogva bemártjuk a csészében levő mázba, azután deszkára tesszük, hogy a felesleges máz lecsöpögjön róla és pléhre rakva sütőben megszáritjuk.

Gratinálni, valamit a sütőben megpirítani úgy, hogy csak a teteje piruljon, anélkül, hogy az étel aljára, vagy belsejére hatással lenne, úgy lehet, hogy a megfőtt és mártással bevont ételt, pl. halat, tálra téve, a sütőben egy vízzel telt edényre állítjuk és a forró sütőbe egy pillanatra betesszük, a hal szépen megpirul, anélkül, hogy az alja, vagy belsejére a legkisebb hatással is lenne a piritás.

Tudnivalók a befőttekről. A gőzben eltett gyümölcsök általában minden eltérés nélkül egyformán készülnek. Egyik legfontosabb kellék, hogy a gyümölcs teljesen egészséges, friss s ne túlérett, de éretlen se legyen. A gyümölcsöt ha kénezní kívánjuk, akkor előbb nem szabad megmosni, csak utána egy-két vízben s a vizet jól leszűrjük róla. Hat kiló savanyubb gyümölcshöz 2.50—3 kg cukrot veszünk számításba, édesebb gyümölcs elrakásánál valamivel kevesebb is megfelelő. A cukrot lágy vízben (folyóvíz) megfőzzük, a gyümölcsöt tiszta száraz üvegekbe berakjuk, a sziruppal feltöltjük jóval fennebb, mint a gyümölcs, pergament papírral erősen, légmentesen lekötjük s gőzben a felforrástól számítva még körülbelül 5 percig főzzük. Ekkor le vesszük, letakarjuk s csak másnap szedjük ki az üvegeket, melyeket megtörülve, száraz helyre helyezük.

HIREK

Az Országos Stefánia Szövetség 87. számú (Kelenföld és Lágymányoson működő) csecsemővédő intézetének női bizottsága gróf Zichy Frigyesné, Becsey Anlalné, Szesztay Lászlóné, Sümeghy Lászlóné úrnők védnőksége alatt Faragó Dénesné, dr. Halász Andorné, Kayser Sándorné, Kertész Béláné, Kiss Györgyné, dr. Lajos Ferencné, Sauer Jenőné, dr. Sauer Zoltánné és dr. Sényi Pálné úrnők rendezésében f. év április 21-én este 9 órai kezdettel a Hadik kávéház souterrain helyiségében (L. Horthy Miklós-út 36. sz. a.) a csecsemővédőintézet szegénysorsú védenecinek javára MŰSOROS ESTÉLYT rendez — az előjelekből és a közreműködők ambíciójából következően — a legművészebb és legkényesebb ízlést is kielégítő úri szórakozást fog nyújtani. A tartalmas műsorból egyelőre csak annyit szabad elárulnunk, hogy az estélyen Murgács Kálmán, az országos nótaköltő, cigányzenekara élén részt fog venni. A műsor után reggel 5 óráig tánc lesz.

A Pongrácz-úti állami lakótelep műsoros táncestélye f. hó 10-én volt a „Törekvés“ termeiben. Bár nemcsak a telep lakói, hanem meghívott vendégek is szép számmal jelentek meg, a hatalmas aranyú színháztermet mégis alig félig töltötte meg az előkelő közönség. A műsort Prónay Lajos dr. nyitotta meg hatalmas szárnyalású, hazafias, lelkes beszéddel. Mikulay—Patakay—Bruck Mozart: C-dur trióját játszották tökéletes átértéssel. A zenei gondolat fensége e hivatott művészek interpretálásában teljesen hatalmas kerítette a közönséget. Koller János lovag énekszámai a művész kolozsvári, régebbi sikereit idézték emlékezetünkbe. Szünni nem akaró tappsal és többszörös újrázással honorálta a közönség báró Vécsey Elvira és Andor Tibor táncát. Andor Tibor „Csábtáncá“—val és Vécsey Elvira groteszk táncával külön-külön is gyönyörködtették a nézőket. Spät Gyula hazafias költeménye: „A hallgatás tornya“ Pálmay Kálmán előadásában mélységes hatást keltett, felrázta a hallgatókat tespedő lethargiájukból és mint egy szent fogadalmat ismételtük meg mindannyian: „Itt nem temetnek!“. Járossy Jenő dr. saját érzelmes és vidám daloeskáit énekelte és kísérte zongorán. A közseretben álló szerzőt lelkesen ünnepeleék, amit ő néhány ráadással hálásan viszonzott. Hodula István zongorajátéka, Hajós László hegedűművészete és dr. Belohorsky—Gáthy—Hajós—Sipos vonónégyese sokáig kellemes emlékként fog megmaradni a hallgatóság lelkében. Azután a közönség átvonult a kisebb terembe és vidám hangulatban táncolni kezdett. Valószínű, hogy a táncnak csak a reggeli órák szakították végét. Mi azonban nem várhattuk meg, mert elszólitott a köteleesség.

Erdélyi művészet. A Szilágyi Erzsébet Erdélyi Nőegylet, az ősi erdélyi kultúra fáradhatatlan továbbművelője — nívós művészetét rendezett szombaton este a Saskör helyiségekben.

A műsor első száma Balya Ibolyka dalköltő volt, ki saját műveiből alkalmi dalokat adott elő igen kedvesen. Utána „Szikra“ (gróf Teleky Sándorné) a Petőfi-társaság tagja olvasott fel egy bájos skiccet nagy hatással és óriási tetszéssel. Következett Sugár Jolán a kolozsvári Nemzeti Színház volt primadonnája, ki különösen irredenta dalaival aratott szép sikert. Az estély fénypontja az örökifjú lelkű nagy poéta Jakab Ödön volt, kit mint a bárces Erdélyország egyik legnagyobb büszkeségét olthatatlan lelkesedés köszöntötte a dobogón. A szívekben már is felgyújtott hazafias érzést lobogó lángra lobbantotta gyönyörű költeményeivel, melyekből kiáradó honszerelmi tűz terjedt, elragadott, megsíratott és mámorba ejtett mindenkit.

A fényes műsor teljesítményeiből ki kell még emelnünk Sonkoly István hegedűművészt, ki kifogástalan nagytudású játékaival valóságos elbájolta a közönséget, ki melegen ünnepele az ifjú tehetséges, bájos csodagyereket. Méltó kísérője volt Vízzy János orgonaművész, zenetanár, kinek precíz szép játékaért sok taps jutott.

Dr. Mirkovszky Mária táncművésznő és J. Virág Ilus orchestikái szavalóművésznő is nagyban hozzájárultak az est sikeréhez. Végül nagy elismerés illeti Adám Éva írónőt, ki bámulatos ügyességgel rendezte és a nála megszokott szellemes ötletességgel konferálta végig az élvezetes estét. Dr. Toodtné

Kézimunka.

A terítést nagyban emeli, s a vendéglátást elegánsná teszi, ha az asztalterítón felül még egy izlésesen hímzett asztalközeplet is alkalmazunk, s ezért kedves olvasóinknak bemutatunk 374. szám alatt egy ovális formájú asztalközeplet, amely egész modern angolmadeira munkával készül. Az angolmadeira alatt értjük a madeira-hímzés richelieu munkával való kombinációját, mely ma a legdivatosabb.

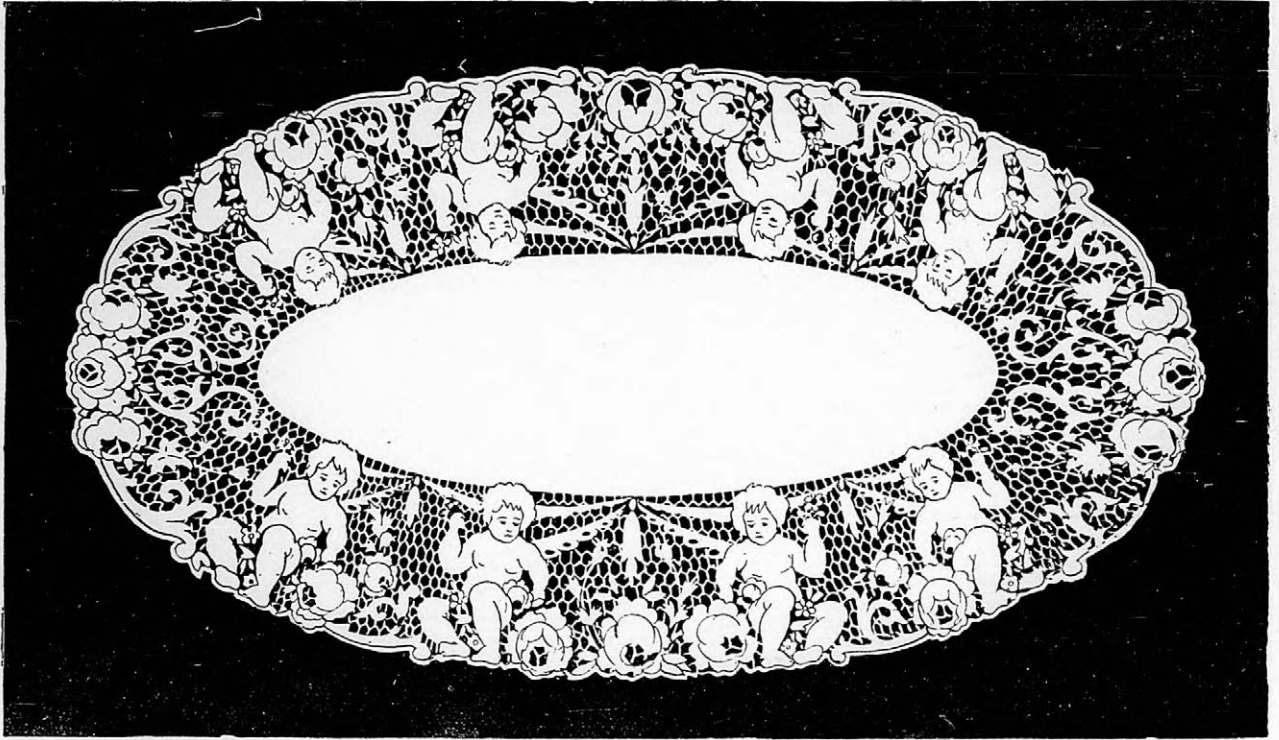
A 374. minta 60/100 cm. nagyságban készül és ugyancsak a fenti négy anyag közül bármelyikre készíthető. A kidolgozáshoz fehér, selymfényű DMC. pamutot alkalmazunk és a kidolgozás technikáját, miután, — ismételjük, — a madeira és richelieu munka kombinációja, nem kell kedves olvasóinknak bővebben magyarázni. Ajánlatos a minta hátterét alkotó áttört részeket előzőleg kihímezni és csak azután kivágni, nehogy a munka összeugorjon és rojtosodjék.

Ezen gyönyörű asztalközép megszerzését kedves hölgyeinknek megkönnyítve, érintkezésbe léptünk a Bérczi D. Sándor, Budapest, Dessewffy-u. 5. országosan ismert céggel, ki azokat a következő előnyö-áron hajlandó kedves hölgyeinknek, lapunkra való hivatkozással, rendelkezésükre bocsájtani:

A 374. minta, mosott-chiffonra előrajzolva 42.000, batistchiffonra előrajzolva 64.000, lenvászonra előrajzolva 90.000, lenbatistra előrajzolva 148.000 korona, mely árakhoz a hímzőanyag külön méringszámra lesz hozzászámítva.

Egyéb kézimunka kérdésekre a cég lapunkra való hivatkozással szívesen áll kedves olvasóink rendelkezésére.

Értesítjük kedves előfizetőinket, hogy a „Vogue“ női divatházzal, IV., Váci ucca 27 (Piarista-ház), megállapodást létesítettünk, mely szerint előfizetőink részére a cég bevásárlás esetén 15% engedményt fog nyújtani. Mi a magunk részéről felelősség mellett ajánljuk e komoly és tekintélyes női divatházat, mert nemcsak ruháinak kitűnő minősége, de azoknak árai is oly szolidak, hogy azt hisszük, kedves előfizetőink minden tekintetben meg lesznek elégedve. Szerk.

374. sz. minta.

Színházi levél

Tavas: rügyfakadás, bimbózás, virágnylás. Színházi tavasz: művirághervadás, levélhullás. Megszoktuk, — fájdalom — hogy virágvasárnap után már itt Pesten is épp úgy megreked a kátyúban Thália kordéja, mint a legkisebb vidéki városkában. Tavaly: az Unio-színházak válsága, az idén: a volt Bárdos-színházaké és tetejébe a Fővárosi Operettszínházé. S én megint csak azt mondom: nem, nem és ezerszer nem a publikum a hibás, — a publikum jó és hálás, a publikum naiv és lelkes, azt teheti vele az élelmes, okos, körültekintő, egyszóval, hozzáértő színházgázgató, amit akar. Hiszen, lássa Asszonyom, a „Dr. Szabó Juci“ már a negyedik jubileuma felé törtet, „Az alvó férj“ en suite az aranylakodalma felé, — ne panaszkodjon hát itt senki közönyről, kultúrahiányról, de még csak pénztelenségről sem. Egyszerűen: az élet a maga nagy rostájával dolgozik s ami ocsú, pelyva, azt szépen keresztüleszti az egyre kisebbedő likacsokon.

Sajnálom mégis, sajnálom tiszta szívből a letrört becsvágyakat, a tavasi verőfényen elillanó színes siker-álmokat, sajnálom a sok elhervadt akaratérőt, a kárbavesztett áldozatos munkát... Igaz: Somlai Arturt én, nemhogy egy színház, de még a magánháztartásom vezetésével sem bíznám meg, — annyira bizarr, fantasztikus és irrális ez a különben egészen elsőrendű, majdnem tökéletes nagy művész. Az is igaz, hogy a zseniális Gellért Lajost se állítanám oda egy színház élére, ha ugyanakkor nappal próbázna, este játszana, éjjel kollektív szerződésről tárgyalnia kell. De higgye meg Asszonyom, nem ez a két nagyszerű színész juttatta idáig a Renaissance-ot, illetve a Belvárosi Színházat, hanem az áldatlan harc, az a valóságosan anarchisztikus állapot, amit a „konzorcium“ szó jelent. A mi színpadi viszonyaink, ügylátszik, még nem

érték meg egy konzorciális rendszerre. Itt még számító üzletember kell a színházak irodáiba, nem pedig csapongó fantaszták, a művészkedésnek ezek a félig álomvilágban élő rajongói. Mihelyt erős központi kézbe kerül e két színház kormányzata, újra lesz gázsí, lesz sikeres taps, mámor, boldogság, sőt talán — autó is a tisztelt sztároknak.

Apropos: szíár. Azt olvasta, ugyebár, hogy a színházgázgatók vérszerződést kötöttek egymással, mely szerint másfél millió koronánál több fellépti díjat még — Jeritza Máriának sem adnak. Nos, hallgassa meg, hogyan fest ez a vérszerződés a valóságban: a bohémvilágban. Kiss Ferenc, akít a Kálmán Imre nagyszabású új operettjéhez, a „Cirkuszhercegnő“-höz szerződötett a Fővárosi Operett-Színház, négy millió koronát kap majd esténként, — Péchy Erzi, aki a címszerpepet fogja játszani, ennél is többet: öt milliót. Titkos Ilonának négy millió a föllépti díja a Magyar Színházban, Csontos Gyulának a havi harmincegy millió korona gázsiján kívül minden túlfellépésért egymilliónégy-százezer jár, — amihez tudni kell, hogy havonta tizenötötször köteles csak játszani, viszont harmincegy-néhányszor lép föl. Törzs Jenő havonta nyolcvan milliót keres „játszva“ a Magyarban. Maga irigyli, Asszonyom? ... Én nem. Megérdemlik. Aki esténként hetven-nyolcvan millió koronát hoz a színházának, kapjon is belőle részesedést. Így valamiképpen eljutunk az egyenlőség és a szociális igazság első lépcsőfokához, — ha másutt nem, hát legalább a komédiások tündérbirodalmában.

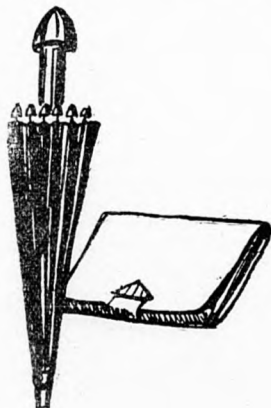
De... és most jön az a híres „de“. De akkor ne sirják tele a világot, ha véletlenül megakad egy direktor, fizetési zavarokba jut és nem képes naponként milliókat kirázni az üres kasszából. De akkor nem szabad telekürtölni a világot, hogy a direktorok milyen lelkelenek, mert ne feledjék el a magyar színészet igen kitünő reprezentánsai, hogy vi-

szont az alkotóművészet világhírű magyar képviselői a legszörnyűbb nélkülözéseket szenvedik és sorukat hősi megadással, zokszó nélkül tűrik... Nem folytatom. Nem szeretek ünneprontó lenni, már pedig ünnep van most: kiderült, hiteles statisztika mondja, hogy a fővárosi színházaknak — ideértve az Operaházat, a Nemzetit és a Kamarát is — békeidőbeli mértékkel mérve sem volt olyan jó szezonjuk, mint a mostani. Képzeld, Asszonyom, az Operának, ennek a mindig deficités, állami szubvenciókkal táplált drága kultúrintézetünknek másfél milliárd a fölöslege eddig. Minden este zsúfolt ház. Ünnepi hangulat éjt varázskörébe, mikor ezeket a ridég sorokat leírom... Ha a magyar zene- és ének-művészet nagyságai: Erkel, Takács, Környei ezt megérhették volna!...

E heti beszámolóm pedig hadd zengjen most dicsőítő himnusz a Magyar Színház tüneményesen eredeti operett-együttesének, a drámai színészekből könnyed, rugalmas, énekes és táncos oporettfigurákká vedlett Titkos Ilonának, Törzs Jenőnek, Z. Molnár Lászlónak, Dénes Györgynek, Csortos Gyulának, akik páratlan élvezethez juttatják azt a bizonyára nagy közönséget, amely a „Párisi kirakat” előadásaihoz a szezon végéig fog tódulni. Legelső helyre én Törzs Jenőt állítom, mert az ő bámulatos alakváltó képessége és stílus-cserélő készsége valami egészen újszerű, félig operett-, félig karikatúra-jelleget ad az előadásnak. Ahogy a csintalan verseket elmondja, amint mulatságos hanghordozással és testtartással végigmodulálja a szerelmes áruházi segéd bohókás érzelmeit és egyéb bolondságait: a színjátszásnak olyan skálája, aminőre példát a magyar színpad történetében aligha találunk. Titkos Ilona a nőesség modern varázsával hajlítja maga felé a hódolatot. Z. Molnár klasszikus, remekbe mintázott milliárdosa külön drágaköve a játék színporkázó, színes keretének. Csortos Gyula a komikum erejével hat. Egyszóval: nézze meg Asszonyom, ezt az újfajta, huncut, gamin-zenés vígjátékot, — nagyon jól fog mulatni, ezt garantálom.

És hogy egy kis műhely-titok nélkül ne mondjak búcsút, elárulhatom, hogy a barna primadonna a nyáron abba a francia fürdő-városkába utazik, ahol a diplomáciai kar egyik karcsú, szőke, nem egészen fiatal tagja pihen ki a téli szolgálat állítólagos fáradalmait. Hogy lesz-e házasság a dologból? ... Ilyen jóslásra még akkor se lennék képes, ha — Wunderlichné asszonnyal egy faluban születtem volna.

Hódolattal csókolja kezeit, híve Eugenius

A trón

Irta: Bónyi Adorján

XIII. folytatás.

A hegedű sokáig zengett, Jenő talán soha életében ennyire nem adta oda a lelkét a játékhoz. Nem kapott érte tapsot, mert Katalin hosszan hallgatott a játék után és csak nagysokára mondott annyit:

— Én most hallottalak tulajdonképp először játszani, Jenő. És most már nagyon sajnálom, hogy arra a bizonyos hangversenyre nem mehettem el.

Sietve búcsúzott és sietve elment. Talán attól félt, hogy jutalmul egy elragadtatott csókot talál adni a barátjának.

A betegek pedig lent a kertben egyértelműleg konstatálták, hogy a száztizenegyes szoba soha olyan szépen nem hegedült, mint ma.

XIV.

Brüsszeli csipkék

— Katalin. Tehát Katalinnak hívják. Szeretném a nevét többször egymásután elmondani. Annyi melegséggel, mint talán még senki sem mondta magának. És egyszer — sokáig — szeretném — ha mellettem volna.

Albert Frigyes mondta ezt, amikor harmadikban ültek egymás mellett a malomkert elhagyott lócáján. A gondozatlan fák olykor helytelenítően rázták meg borzas fejüket, mintha nem helyeselnék ezeket a titkos találkozásokat. A szélmalom kerekének furcsa lapátjai olykor csöndes suhanással indultak útnak a levegőben s ilyenkor a fejedelem mindig megijedt, amint a nagy árnyékok átsuhantak egymásután előttük a füves úton.

Albert Frigyes mondta ezt, a szégyenkező öreg gyermekek reménykedő mélabújával. Katalin zavartan nézett maga elé.

— Felség, — mondta, — milyen jó... milyen kegyes... hogy egyszerű személyemet ennyi figyelemre méltatja. Talán nem is érdemlem meg.

Albert Frigyes, aki még nem merészkedett annyira sem, hogy kövérkés kezével megfogja a lány kezét és csak egyszer is megcsókolja, — most egyszerre türelhetetlen vágyódást, egy nagy és mohó, elragadtatott éhséget érzett. Félig lecsukott szemmel a színésznőre nézett; az arcán felindult pirosság lobbant ki; szinte beledidergett, amikor most arra gondolt, hogy egyszer egyedül lehetne ezzel a nővel; milyen jó lenne még egyszer bátor-nak, hevesnek, erősnek, oh, csak egy jó órára szerelmesnek lenni...

— Katalin, — szólott lassan és nehézkesen, — én egyszer nagyon szeretnék magával együtt lenni sokáig.

— Sokáig?

— Igen.

— Egy óráig, két óráig? ...

— Igen. Egy, vagy két, vagy három órahosszat, alkonyattal vagy este.

Katalin megrázta a fejét.

— Nem lehet. Én is gondoltam erre, de nem lehet!

— Miért nem?

A színésznő ránézett. Elmosolyodott. A kezét rátette az uralkodó kezeire, mely a padon nyugodott. Meleg és bársonyos és simogató volt a keze.

— Nem miattam, Felség! Oh, nem miattam!
Én ...

Zavartan és ragyogó szemmel nézett Albert Frigyesre és sóhajtott. Azután folytatta:

— Hanem Felséged miatt. Én ismerem jól a Felséged életmódját. A körülményeit is. Nem lehet.

— Nem egészen értem, — vallotta be Albert Frigyes zavartan.

— Istenem, Felségednek minden perce drága. Ami nem drága, az is el van foglalva. És ami nincs elfoglalva, — arról be kell számolni.

A Felség fölvetette a fejét.

— Ah! — mondta meglepetve.

Katalin feléje fordult:

— Bocsásson meg, Felséged, ha nem így van ...

Albert Frigyes kínosan elmosolyodott.

— De így van. Sajnos, így van, — mondta később.

— Tehát Felségednek nincs ideje. És ha volna is ideje, hát ... hol? A városban? Minden ablak mögött leskelődnek, minden kapualjnak füle van és mintha a postaszekrények a sarkokon grammofonnal és fényképező-masínával volnának fölszerelve. A városban ... nem lehet.

Albert Frigyes bólintott:

— Igaz.

— Egy hely lenne, — mondta ekkor Katalin nagyon csöndesen.

Fontos és jelentős pillanat volt ez és még a Katalin szíve is sebesebben dobogott.

— Hol? — kérdezte a fejedelem.

Katalin segítségül hívta lányos és szegénykező mosolyát, mely annyira kedvessé és szelíden gyermekessé tette őt. Szelíden mondta:

— Ha Felséged egyszer meghívhatna engem a palotába. Mondjuk teára. Vaesora után.

Albert Frigyesnek majd kipattantak a szemei:

— Elfogadná a meghívást?

— Itt a kezem — mondta a színésznő. De fele úton csüggedten és elernyedten lankadt el e mozdulat. Fölsóhajtott:

— Ez sem lehet.

Katalin messze előre nézett és erősen gondolkozni látszott. Azután egyszerűen megjegyezte:

— Talán egyetlen módon lehetséges.

Albert reménykedve nézett rá:

— Nem. Nem.

A színésznő ártatlanul vizsgálta a legtávolabbi fák bókolgató lombjait. És azt mondta:

— Holnapután a birodalom fővárosában nagy aukció lesz. Egy külön öreg hölgy gyűjteményéről van szó. Felségedék bizonyára nem olvassák olyan lelkiismeretesen az újságok híreit, mint én. Talán elkerülte figyelmüket, hogy a gyűjtemények között egy igen híres csipkegyűjtemény is van. A legszebb és legritkább, régi flamand, pergament-szín brüsszeli és óhollandiai csipkék. Ha a Felséges Asszony, aki tudomásom szerint rajongója az ilyen dolgoknak, tudomással bírna erről a körülményről, azt hiszem, semmi esetre sem mulasztaná el, hogy személyesen beutazzék az aukcióra és néhány különösen értékes darabot beszerezzen.

Albert Frigyes elámulva nézett rá.

— Kitűnő! — mondta. — Elragadó ötlet, Katalin. Azt hiszem, megigérhetem, hogy a holnap reggeli lapokban már olvasni fogja a hivatalos

kommunikét, mely bejelenti Klementina holnaputáni elutazását.

— És akkor?...

— És akkor... holnapután szívesen látom teára.

Katalin lehajtotta a fejét.

— Köszönöm — szólott és megszorította a fejedelem kezét.

— Igaz, Felség — mondta később Katalin, amikor mind a ketten a holnaputánon elgondolkozva, hallgatagon üldögéltek egymás mellett. — Igaz, hogy el ne felejtsem, Felség, az aukció délután háromkor lesz, de elég, ha a Felséges asszony innen délben indul. A dolog ott el fog tartani hatig s így Öfelsége vagy az éjjéli vonattal fog visszaterni, vagy a másnap reggelivel. Tehát ...

— Tehát éjjélig a mienk a világ — mondta ragyogó szemmel Albert Frigyes, mintha máris becsipett volna a boldogságtól.

— És még egy kérés, Felséges Uram. Hallottam azokat a csodadolgokat, amiket a trónteremről mesélgetnek az egész világon. A szegény, szomorúan megboldogult II. Félix zsenije és előkelő ízlése, azt mondják, egy nagyszerű halomba hordta itt annak a századnak minden megszerzhető szépségét. Ha már ott leszek, úgy-e megmutatja nekem, Felséges Uram a tróntermet?

— Szívesen, kedves Katalin. Várjon csak. A trónterem mellett van egy igen helyes kis szoba. Ott fogom szerviroztatni a teát. Jó?

— Nagyon jó lesz. Milyen boldog leszek, Istenem!

Albert Frigyes is boldog volt. De eszébe jutott Klementina, sebesen elővonta az óráját és sürgősen búcsúzkodott.

— Valamit elfelejtettünk — ijedt meg a végső perében Katalin.

Albert Frigyes összerézzen.

— Azt felejtettük el, Felség, hogy én hogyan jutok majd be a palotába?

A fejedelem tanácstalanul állt és hallgatott.

— Ha csak úgy nem — gondolkozott fenhangan Katalin, — hogy ... azon az estén nem megy a Felséges Úr kocsikázni. A kocsi üresen fog kihajtani és jóval hat után, tehát amikor már szürküledik. Legjobb lesz, hogyha csukott kocsiba fogat Felséged és hogy a függönyöket le lehessen bocsátani az ablakokon. Én itt leszek a malomnál. be fogok szállani a kocsiba és fél nyolc táján majd valamelyik ajtaján a palotának, sötétségben, titokban besuhanok. Felséged parancsolja talán meg, hogy ezen az estén ne gyűjtsák fel a lámpákat a folyosókon és az udvaron. Ah, milyen romantikus lesz ez ... és milyen jó!

— Úgy lesz — mondta Albert Frigyes áhitattal és egy mohó és elkábult pillantással búcsúzott.

Katalin pedig visszasétált a padhoz, leült és derülten üldögélt sokáig. És egyszer csak megszártta a fejét és azt gondolta:

— Ejnye, meg kellett volna neki mondani, hogy Klementina ne vásárolja meg mind a brüsszeli csipkét. Mit fog majd vele csinálni, mikor vissza kell vonulniok a régi egyszerűségbe és újra hétköznapi emberekké kell lenniök?

(Folytatjuk)

Ez az én történetem. Rövid és eseménytelen, de nekem mégis életberágó. Kérem kedves Főszerkesztő urat és a mélyen tisztelt hölgyeket, szóljanak teljes józansággal és elfogulatlansággal ehhez a problémához, melyet megfejtani az Önök tanácsa nélkül képtelen vagyok.

„Smaragd”, Sopron.

ÜZENETEK

237. „Egy barna asszony.” Vegyünk 14 deka vaját, negyed kg. lisztet, három és fél deka cukrot, kevés sót és 3 tojásfehérjét. Mindezt gyorsan gyúrjuk össze szép sima tészttávé és formáljunk belőle arasznyi hosszúságú és kisuji vastagságú rudaecskákat. Kenjük meg tojássárgájával, hintsük meg sóval és köménymaggal, aztán vigyázva süssük meg világosbarnára. Ha melegen kiszedjük, helyezük deszkára, ne tányérra, hogy meg ne görbüljenek.

Jászberényi előfizető.

240. „Tépelődő asszony.” Szeretném leánya sorsáért való aggodásában kissé megnyugtatlani, mert megértem, hogy minden anya gondolkozóba esik gyermeke élete fordulópontjánál s ebben az aggodásában mindazt apróra megvizsgálja, ami esetleg a jövőben boldogságát veszélyeztetné. Az említett korkülönbség nem lehet akadály azok életében, kiket a szív igazgat és vezérel és én hiszem, hogy leendő veje bizonyára kedves leányában megtalálta mindazt, amit a boldogságához elegendőnek tart és észbe sem jut ez a pár év különbség s jól érzi magát menyasszonya társaságában, ami a jövő biztosítéka lehet az Ön részére is, felmerült aggályai megdöntésére. A szeretet már nagy esodákat hozott létre, miért ne volna lehetséges, ha egy kedves fiatalasszony férjével szemben tapintatos, finom, megértő s fiatalos jó kedvével azon van, hogy férje odahaza érezze magát a legjobban, hogy ezt a pár évet áthidalja a maga előnyére. Aránylag oly kevés, hogy egy okos nő ezt nem is veszi hátrányának, mert csak tőle függ, hogy az ne létezzen. Különbön komoly uriember nem a külsőt, kort veszi tekintetbe akkor, mikor élettársat választ magának, hanem a nemes lelket és jó szívet, ezt pedig azt hiszem kedves leányában az illető meg is találta, s így semmi ok nincs az aggodalomra. Kedves leányának az új élethez sok boldogságot és Önnek kedves Asszonyom megnyugvást kíván

Erzsike.

251. „Halálos rabság.” Nagyságos Asszonyom, csak egyet tanácsolhatunk: kísérelje meg urát lassanként leszoktatni átkos szenvedélyéről. Hangsúlyozzuk, hogy lassanként, mert az erőszak itt célra nem vezethet. Talán úgy lehetne megpróbálni, hogy este — mielőtt elmenne hazulról — már ott volna az asztalon a bor. Akkor talán hajlandó lesz otthon maradni és Önnek, Nagyságos Asszonyom, módjában lesz ellenőrizni az ital mennyiségét. Így azt is el lehet érni, hogy az elfogyasztott mennyiség napról-napra kevesebb és ennek következtében az eredmény teljesebb lesz. Ha azonban ez nem sikerül, tessék orvoshoz fordulni. Bár nem hisszük, hogy ilyen esetben az orvos segíteni tudna. Legvégül, mint utolsó próbálkozás, maradna a gyógyintézet. Mindenestre az első módszert ajánlhatjuk próbaképpen. Sokszor sikerült már fényes eredményt elérni azzal, hogy a feleség „látszólag” beleegyezett a férj esúnya szenvedélyébe, úgy viselkedett, mintha vele együtt mulatna és ezzel térítette vissza a jó útra a megtévedt urát.

Kézesókkal: A szerk.

246. „Szeleburdi kislány.” Magácska is érezte, hogy a kérdés nagyon nehéz. „Hogyan lehet egy szegény urileánynak ma férjhez menni?” Minthogy „szeleburdi” kislánynak nevezi saját magát, engedje meg, hogy mi is tréfásan válaszoljunk. Egész egyszerűen úgy, hogy jelentkezik egy megfelelő kéro, a kedves mamától megkéri a kezét, magácska „igen” rebeg, a kedves mama beleegyezik és megtartják az esküvőt. Higyje el, ennél jobb és okosabb választ nem is tudunk adni. A kérdés olyan súlyos, — gazdasági, lelki és okokkal áll összefüggésben, — hogy annak kimerítő tárgyalása egy szerkesztői üzenetben nem is lehetséges. És különben is egy kedves „szeleburdi” kislányt ilyenekl üntatni nem akarunk. Ha pedig arra tetszik kívánni lenni, hogy miért nem jön a kéro, arra is tudunk válaszolni, de akkor kérjük: szíveskedjék megírni nekünk, hogy eziránt is érdeklődik-e?

A Szerk.

250. „Sada.” A biciklizés ma már a legkorrektebb társasági hölgyeknek is kedves sportja és a legprűdebb gondolkozás sem találhat benne kivételalót. Különösen vonatkozik ez az Ön esetére, amikor egyenesen pénzmeztakarítást jelent és hivatali kötelességével áll szoros összefüggésben. Tanácsoljuk azonban, hogy előzőleg vizsgáltsa meg a szívet: elég erős-e a sporthoz? Ha igen, akkor ne tessék töprengeni, mert a célszerűség és hasznosság minden gúnyos megjegyzéssel szemben diadalt fog aratni. 2. A hollandi gyermeknyaraltatási akció tudomásunk szerint már befejeződött. Több gyermekvonat nem indul. Egyébként ily irányú kérdéseivel tessék az Országos Gyermekvédő Ligához (Budapest, VII., Wesselényi-utca 2. sz.) fordulni. Üdv. Szerk.

251. „Tanácsot kérnek” rovatban a 251. sz.-ra mint orvos és jogászember azt mondom, az ilyen idült alkoholiszmusban szenvedőt, alkoholos elmezsavarának megakadályozására zárt intézeti elhelyezés, esetleg állami elmegyógyintézet gyógyítja ki, semmi más. A napi építési díj az el nem fogyasztott literék árából, (napi 40—45 ezer) kitélik. Igaz, néha visszaesnek, de csak egyszer, mert harmadszor már vigyáznak.

Dr. Matyasovszky Lajos, orvos, Jánoshalma.

252. „Vidéki előfizető.” Nagyságos Asszonyom, nem tudjuk megérteni, hogy az öngyilkosság gondolata, hogy érlelődött meg érzésvilágában. Tessék átengedni ezt a végső elintézt, — amely alapjában véve semmit el nem intéz — a gyöngéknak, a hitetleneknek, a lelki nyomorultaknak. A sors csapásait, a szerencsétlenségeket, a megpróbáltatásokat tessék égi ajándéknak tekinteni, amikben csak a kiválasztottaknak, a valódi emberi értékeknek lehet részük. Ezekben a nehéz órákban és nehéz napokban mutatkozik meg kinek-kinek a hite, akarata és fáradhatatlan, nem esüggendő munkakedve. Az öngyilkosság semmit meg nem old, még a lélek szenvedését sem gyógyítja, mert az örök Bíró ítélőszéke elé kerül, ahol számolni kell bűnösségéért. Tessék felvenni a harcot a kétségbeeséssel, a gondokkal és bátran, büszkén folytatni az életet, amely Isten ajándéka és amelyet csak Ő vehet el tőlünk. A Szerk.

253. „Egy kislány, Zalaegerszeg.” Drága kislány, magácska ugyan azt szeretné, ha mi is azt válaszolnánk, hogy csacsi volt. Pedig nem egészen így áll a dolog. Jegyezze meg: ezekben a kérdésekben mindig annak lesz igaza, aki elutazott. Mindig az a kedvesebb, aki nincs a közelünkben. Mert annak csak a jó tulajdonságaira emlékszünk vissza, míg a másiknak minden hibáját észrevesszük. A legvalószínűbb az, hogy egyik fiatalember sem érdemi meg, hogy magácska annyira foglalkozzék velük. Sem az, aki itmaradt, sem pedig az, aki elutazott. Hanem valószínűleg egy harmadik. Amit biztosra is vesszünk, hogy mire üzenetünket megkapja, már egy harmadik fiút fog a világ legszeretreméltóbb fiatalemberének tekinteni. De azt is biztosra vesszük, hogy még ez a harmadik sem az igazi. Talán majd csak a tizenharmadik! A Szerk.

257. „Pusztai előfizető.” Egy híres tanár ajánlotta nekem a „Mai-kur tea” használatát, melynek hatása annyira kitünő és fájdalommentes, hogy a legjobb megértezzel ajánlhatom Önnek is. A teához mellékel használati utasítás megadja a további felvilágosítást. Meg kell jegyezni, hogy egyszeri használat nem hozza meg a kívánt eredményt, minden este kell belőle bevenni. Gyógyszertárban kapható. Budapesti előfizető.

258. „Dunántúli” olvasótársnőnek melegen ajánlom sömör ellen a Cadogel kátránykenőcs használatát. Kapható minden gyógyszertárban. Használat előtt langyos vízzel, kátrányszappannal le kell mosni a bőrt, s utána nem túlvastagon Cadogelt bekenni. Bekenés után éget, mint a tűz, de az nem baj, épp akkor gyógyít, azért nem szabad letörülni. Utána jó behinteni Höffer hintóporral, hogy az ágynemű ne legyen zsíros tőle. Nappal is lehet használni. Remélem, kedves társnőm, az eredmény Önnél sem fog elmaradni.

Szíves üdvözléssel a

„Kis bagoly.”

258. A sömörfoltok eltávolításához kitünő szer a kámfor-olaj. A kiütéses helyet be kell kenni vele s utána bekötve tartani, hogy piszok ne érhesse. Ez hűsít s egyáltalán gyógyít is.

M. Elza, Újpest.

MITŐL OLYAN SZÉP A NAGYMAMA?

MÁR **60** ÉVVEL EZELETT
IS **GRÉF** KENŐCSÖT
HASZNÁLTAM

KÉSZITTE **SZT. RÓKUS** GYÓGYTÁR **SZEGED**

Előfizetőink ingyenes hirdetései:

A Grafológia tankönyve.

Írta: GIAY RUDOLF

Könnyen érthető módszerrel szerkesztve; az írásjelek és a jellemtulajdonságok közti összefüggés megmagyarázva; számos részletes írásjel-táblázattal, 111 ábrával és a „Grafológia“ kimerítő történetével. *E könyv* egyszeri átolvasása után készíthet jellemrajzot. Áprilisban jelenik meg és megrendelhető a szerzőnél: Budapest, VI., Dálnok-utca 22.

Sétakedvelő hölgyeknek német-francia társalgási órákat ad 10.000 koronáért a fővárosban fiatal hölgy. Cím a kiadóban.

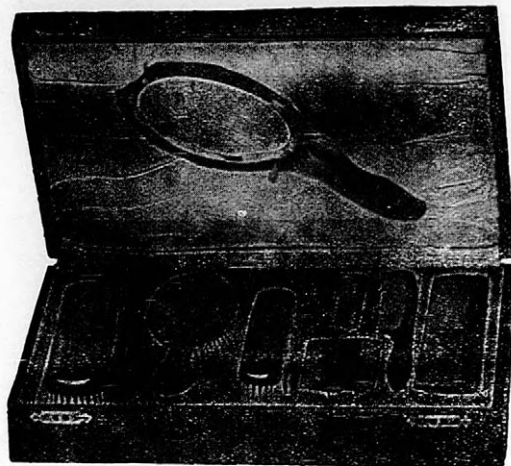
Elsőrendű, olesó négyfogásos ebédkoszt kapható (házon kívül) május hó 3-tól: V., Ügynök-utca 11. IV. 5.

Teljesen árva 18–20 éves leányka, ki az összes házimunkát vállalja, kézimunkában jártas és vidékre is szívesen menne, felvétetik. Családtagnak tekintjük. Dr. Fischer Dezsőné, állatorvos neje, Sárospatak.

Idősebb, komoly, intelligens urileány, 4 polgárral és kitünő bizonyítványokkal 1–2 gyermek mellé anyahelyettesnek, gyermekkertésznőnek, avagy idősebb urinőhöz társalkodónőnek menne, inkább kevesebb fizetésért, de jó bánásmódra reflektál, ahol családtagnak tekintik. Háztartásban is szívesen segít. Moldoványi Jánosné, Békés

Keszthelyen, a nyári szezonra, június 1-től augusztus 25-ig, egy 2–2 szobás lakás fürdővendégek részére bérbeadó. Lehetőleg idősebb, gyermektelen és feltétlen úripár részére adhatom csak ki lakásmat. Az ár megegyezés szerint, ágyneműhasználat nélkül, esetleg reggelivel együtt értendő. Cím a kiadóhivatalban.

„Balaton partján a somogyi oldalon, különösen gyermekeknek alkalmas helyen, úri családnál elsőrendű penzió kapható július–augusztusra. Tekintettel, hogy csak két szobáról van szó teljesen családias jellegű és a koszt kifogástalan. Gyönyörű, modern szobák, verandával, kerttel. Cím a kiadóhivatalban.

A legkényesebb ízlést kielégítő
arany- és ezüst diszítésű *hajdiszféskék*
Zelenkai R. L.

cégnél, IV, Szervita-tér 6.

Alapítva 1837

BEVÁSÁRLÁSI
UTAMBÓL
PÁRISBÓL

visszaérkezve, a leg-
szébb hozott modelle-
ket jutányosan és ol-
csón árusítom. Kérem
azok megtekintését

Mme ELEK
Budapest
IV, Párisi-utca 1.
Váci utca sarok.

THERAPIA
HASKÖTŐ A LEGJOBB
VI. NAGYMEZŐ U. 14.
Hygienikus cikkeek nagy raktára.

SPECIAL WERKSTATT
FÜR
LEIBBINDEN UND BRUCHBÄNDER
TÖRVÉNYESEN VÉDVE
GESETZL. GESCHÜTZT Nr. } **33646**

CALDERONI és TSA
LÁTSZERÉSZEK

Budapest, V., Vörösmarty-tér 1.

Látésövek, szemüvegek, orrosiptetők, Zeiss
és Görz-üvegekkel. Barometerek, hőmérők.

